

Plaiuri Săcelene

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SĂCELE,
ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1922 ȘI ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV,
SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994, cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SĂCELE

VREM

să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să infățișem prezentul văduvit de măreția trecutului
să despicăm drum nou prin vremuri Săcelelor de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

Plaiuri Săcelene

APARE TRIMESTRIAL
MEMENTO

"Dupa ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părintilor voștri."

Cuprins

Memoriam

REVISTA "PLAIURI SĂCELENE", ADEVĂRAT FENOMEN CULTURAL LA SĂCELE	3
ZILELE CULTURII SĂCELENE	4
CUVÂNTUL DE SALUT, ADRESAT DE DOMNUL ING. CLAUDIU ROȘCULEȚ	7
ACADEMICIAN ALEXANDRU I. LAPEDATU (I.)	8
VIRTUALITĂȚI ALE RENAȘTERII SPIRITUALE A SĂCELELOR	10
MEDICII SĂCELENI – FIGURI DE SEAMĂ ȘI SLUJITORI DEVOTATI AI OBȘTEI	12
10 ANI DE EXISTENȚĂ A REVISTEI "PLAIURI SĂCELENE" (SERIA NOUĂ)	14
EPISCOPUL NICOLAE POPEEA (I)	17
PICTURA "BISERICII ADORMIREA MAICII DOMNULUI".....	18

Cultura

EVENIMENT LITERAR	20
PROIECTUL GRUPULUI „CORONA”	21
FESTIVALUL INTERNATIONAL AL FILMULUI SCURT BRA, ITALIA, 2004	22

Actualitatea

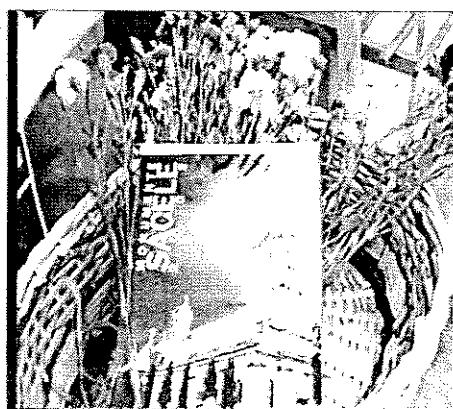
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SĂCELE	23
ALEGERI LOCALE 2004	24
SFINȚIREA DRAPELULUI ASTRIȘTILOR SĂCELENI	24

Opinii

INEPUZABILUL CARAGIALE	25
SCRISOARE DESCHISĂ D-LUI ARHTECT, DAN MEDIAN, ...	25

Sport

“PUTEAM SĂ NU AVEM EMOȚII PÂNĂ ÎN ULTIMA ETAPĂ”	26
---	----

**REVISTA "PLAIURI SĂCELENE", ADEVĂRAT FENOMEN CULTURAL LA SĂCELE
- 10 ANI DE LA APARIȚIA SERIEI NOI -**

Ne face o deosebită plăcere să marcăm în acest număr al revistei noastre împlinirea a 10 ani de când un grup de oameni, împătmâniți de dragostea pentru tradițiile și obiceiurile acestor minunate meleaguri românești, au luat inițiativa de a trudi pentru reapariția, aici la Săcele, a revistei "Plaiuri Săcelene", simbol peste ani al activității culturale și spirituale de excepție a urmășilor vrednicilor mocani săceleni.

Încă de la înființarea sa, în 1922, Asociația Culturală "Izvorul" și-a propus ca obiective: promovarea literaturii și artei, stimularea talentelor săcelene, promovarea unei atitudini civice constructive pentru ridicarea acestor mândre plaiuri mocănești la ceea ce au fost ele odată. Toate acestea au fost posibile datorită activității neobosite a unor intelectuali de marcă născuți pe aceste meleaguri și care, o dată ajunși pe culmile celebritatii în cultura românească, în diplomație ori știință, au devenit adevărați fermenti în cultivarea valorilor care au făcut faimă locului. Numele unor personalități ca Nicolae Popaea, George Moroianu, Victor Jinga, Ghe. Dragoș, Al. Lapedatu, Nicolae Colceag, Victor Tudoran sunt binecunoscute generațiilor succesive de săceleni care au depus de-a lungul timpului eforturi pentru a se ridica la valoarea iluștrilor predecesori.

Iată de ce, putem afirma cu tărzie că principala latură a activității asociației "Izvorul" este domeniul cultural, în care au activat nume binecunoscute de intelectuali săceleni, preoți, profesori, învățători, medici, juriști, înrolați în redacția revistei "Plaiuri Săcelene" și deveniți animatori de frunte ai idealurilor și spiritului acesteia.

Se implinește în această vară 10 ani de la apariția seriei noi a revistei "Plaiuri Săcelene" care este principalul vârf de lance al asociației noastre pe tărâmul vieții culturale. Nu cred să existe multe orașe de mărimea Săcelelor care să se poată mândri cu editarea unei asemenea reviste caracterizate, în primul rând, prin echidistanță manifestată în cultivarea actului cultural cu adevărat valoros.

Revista a fost restructurată pe mai multe segmente în care se pune accent pe rememorarea trecutului acestor meleaguri, a personalităților din istoria și din prezentul Săcelor, pe evidențierea evenimentelor vieții culturale a localității și a celor de importanță națională. Colectivul de redacție și-a trasat ca obiectiv abordarea cu seriozitate a tuturor aspectelor importante ale comunității noastre, dorind să păstreze paginile revistei deschise tuturor celor care au

ceva important de spus în legătură cu promovarea și continuarea spiritualității românești, aici la Săcele. În același timp, s-a evitat cu consecvență căderea în frivolitate și desuetudine prin publicarea unor materiale fără valoare, chiar dacă, pentru moment, din păcate, gustul cititorului tinde spre asemenea "produții".

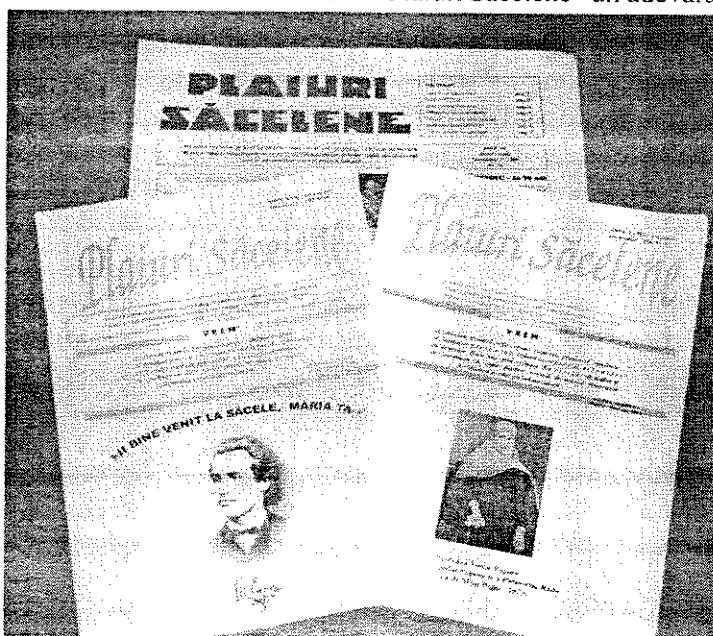
Suntem convingiți că cei mulți, care caută revista noastră și care urmează îndemnul înscriș pe copertă de a o păstra și a o recita pentru că le reamintește despre oameni și locuri scumpe lor și părinților lor, apreciază această poziție a colectivului de redacție și recunosc în revista "Plaiuri Săcelene" un adevărat fenomen cultural săcean, care se dorește, număr de număr, să ajungă la valoarea pe care o avea seria veche, din perioada interbelică. În noua sa structurare, revista semnalează cu regularitate noi apariții editoriale, sunt recenzate lucrări apărute în prezent și care au legătură cu Săcelele, sunt comentate realizările de excepție ale intelectualilor și tinerilor superdotăți din municipiul nostru. S-au statonicit în paginile revistei rubrici permanente de actualitate săceană și opinii ale cititorilor privind diverse aspecte ale vieții

sociale, economice, culturale actuale. Ne mândrim că am găzduit în "Plaiuri Săcelene" opinii ale unor intelectuali de marcă din marile centre universitare ale țării, dar și cu faptul că am reflectat cu consecvență toate acțiunile importante ale asociației "Izvorul".

Se cuvine, la acest ceas aniversar pentru revista noastră, să mulțumim domnilor profesori Dimitrie Cazacu, Victor Carpin, Andronic Moldovan, Liviu Dărjan, Nicolae Munteanu, părinților parohi ai bisericilor "Sfânta Adormire" și "Sfinții Arhangheli" din Satulung, precum și celorlalți intelectuali de marcă ai Săcelor pentru eforturile deosebite pe care le depun în promovarea culturii locale, a respectării tradițiilor săcelene și a educării tinerei generații.

Sperăm din tot sufletul ca și în viitor revista "Plaiuri Săcelene" să continue drumul pe care s-a înscris, să contribuie la întărirea și afirmarea spiritualității românești pe aceste meleaguri, la promovarea adevăratelor valori pe care ni le-au transmis înaintașii noștri, devenind, din ce în ce mai pregnant, acel fenomen cultural local care să contribuie la revenirea Săcelor pe acea treaptă de afirmare pe care ne-au lăsat-o moștenire vrednicii noștri înaintași.

Colectivul de redacție

ZILELE CULTURII SĂCELENE

Manifestare de amploare culturală organizată de Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul"

La începutul lunii mai a acestui an, Săcelele a fost gazda unei manifestări culturale de excepție organizată de Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul", cu sprijinul Societății Comerciale "Electroprecizia", sponsorul principal și al Primăriei Săcele și BRD

Group Societe Generale ca sponsori. Consecventă principiilor și direcțiilor sale de acțiune, declarate de fiecare dată, "Izvorul" a urmărit ca prin acțiunile organizate timp de o săptămână, în cadrul "Zilelor Culturii Săcelene" să unească toate eforturile oamenilor de cultură și a intelectualilor care trăiesc pe aceste străbune meleaguri românești pentru punerea în valoare a celor mai reprezentative valori culturale și spirituale pe care strămoșii noștri mocani ni le-au lăsat moștenire pentru valorificarea și transmiterea lor generațiilor viitoare.

1. Ziua întâi (luni 3 mai 2004) a manifestării a fost rezervată celor mici. Mai întâi, copiii de la Centrul Kidland din Săcele și-au încântat colegii de generație cu un minispectacol deosebit, susținut în limbile engleză și germană, care a conținut o suită de dansuri și cântece interpretate cu o deosebită măiestrie de o grupă de micuți care au dovedit tuturor celor prezenți că aici, la Săcele, există copii superdotați, garanție a păstrării și continuării tradițiilor culturale specifice.

În continuare, colectivul celui mai important teatru de marionete și păpuși din țară, teatrul "Țăndărică" din București a susținut un foarte apreciat spectacol cu o adaptare după "Capra cu trei iezi" de Ion Creangă. Micuții spectatori au gustat din plin, trăind intens fiecare moment, valoroasa reprezentare a teatrului bucureștean.

2. Ziua a doua (marți, 4 mai 2004) a fost rezervată elevilor de la liceul "George Moroianu" care, în atmosferă încărcată de tradiții și de valoare culturală săceleană a Muzeului Etnografic, au participat la un interesant concurs gen "cine stie căștigă", intitulat sugestiv "Liceeni la izvoarele

spiritualității săcelene". Tematica concursului, întocmită cu grijă de domnul profesor Liviu Dărjan, întrebările și răspunsurile date au scos în evidență faptul că aici la Săcele, există oameni care se îngrijesc de educarea tinerei generații în spiritul valoroasei moșteniri

culturale primite în secole de trăire spirituală la cele mai înalte cote. Căștigătorii concursului au fost răsplătiți cu premii constând în cărți și în simbolice sume de bani, asigurate de liceul "George Moroianu", sub patronajul căruia s-a desfășurat întreaga manifestare.

3. Ziua a treia (miercuri, 5 mai 2004) a "Zilelor Culturii Săcelene" a fost marcată de două momente distincte.

Primul a fost reprezentat de spectacolul organizat la liceul "Electroprecizia-Victor Jinga", prin grija cadrelor didactice de aici, în special a domnului director Nicolae Munteanu, care a reunit pe aceeași scenă pe cei mai buni tineri artiști din școlile generale și liceele săcelene. Tinerii interpreți au dat dovadă de un talent deosebit, oferind celor prezenți minispectacole de dans, muzică Tânără, recitaluri de poezie și muzică corală, teatru. A fost o manifestare maraton, de câteva ore, în care elevii săceleni și-au dat mână pentru a prezenta un spectacol magnific care a fost unanim apreciat și a făcut cîinste evenimentului în care s-au înscris "Zilele Culturii Săcelene".

În aceeași zi, a avut loc vernisajul unei interesante expoziții de lucrări plastice expuse de cei mai reprezentativi artiști săceleni. Se cuvine să-i amintim mai întâi pe micuții creatori de la Cercul de pictură Sfinții Arhangheli, care, îndrumați de doamna profesoară Suzana Metea, au expus splendide lucrări cu tematică religioasă (icoane pe sticlă sau pânză, scene religioase realizate pe diferite suporturi, inclusiv ca ornamente pe farfurii).

Pînă la finalul articolului, vă prezentăm numele celor patru artiști săceleni care au expus opere de artă:

Bardas Andreea, Șîndrilaru Doina, Voineag Ioana, Voineag

continuare în pag. urm.

continuare

Maria, Metea Elena, Zama Elena, Câmporeanu Alexandra, Magdo Claudia

Copiii de la Școala Generală nr. 4, îndrumați de prof. Minodora Duru au expus, la rândul lor, minunate lucrări plastice cu o tematică variată. Pentru cei prezenți cu lucrări s-au numărat Claudia Miron, Cristina Rahău, Andreea Cristian, Adriana Cioară, Ioana Săbăreanu, Raluca Florean, Andrei Mitrea. Minunata expoziție deschisă în holul clubului Electroprecizia a fost întregită de lucrările deja consacrate ale d-nei prof. Suzana Ana Metea (care ne-a încântat, din nou, cu icoanele sale pe sticlă), ale d-nei prof. Andreia Butu (surprizătoare prin frumusețea și mesajul transmis de icoanele pictate

pe lemn, dar și prin lucrările de artă modernă), ale d-nei Maria Badea Taflan, artist plastic consacrat (care a uimit prezența prin gingășia și expresivitatea lucrărilor în acuarelă expuse), ale Tânărului Constantin Cătălin, de la liceul "Electroprecizia-Victor Jinga", un cert talent,

care, suntem siguri, se va afirma în curând și ale d-nei Minodora Duru cu interesantul său montaj intitulat "Transparente în chipuri Săcelene".

4. Ziua a patra (joi, 6 mai 2004) a reprezentat unul dintre momentele de vârf ale evenimentului cultural "Zilele Culturii Săcelene". A fost ziua în care intelectuali de mareă ai municipiului nostru și oaspeți de seama din Brașov și din țară au participat la Simpozionul cu tema "Personalități, evenimente și continuitate în viața spirituală la Săcele". Temele abordate au avut menirea să lărgească sfera cunoștințelor despre trecutul și prezentul Săcelor în peisajul economic, cultural, social, moral și civic pe aceste străvechi meleaguri săcelene. A fost o manifestare de aleasă ținută intelectuală în care reprezentanți de marcă ai mediilor culturale cele mai diverse au onorat asistența și întreaga comunitate săceană cu prelegeri de o valoare ieșită din comun prin crudița

expunerii și bogăția datelor și evenimentele evocate.

A fost mai întâi cărturarul de impresionantă ținută, părintele prof. Vasile Olteanu, directorul Muzeului Primei Școli Românești din Scheii Brașovului, care a vorbit despre valoarea culturală a Săcelor și despre una dintre familiile cele mai reprezentative, familia Popeea, evocându-l pe preotul Radu, personalitate mai puțin mediatizată, dar nu mai puțin importantă.

Tot despre un vîrstări al familiei Popeea, și anume despre pictorița Elena Popeea, a vorbit într-o emoționantă evocare d-na prof. Elena Taflan.

Lista evocărilor personalităților marcante ale Săcelor a fost completată de comunicările susținute

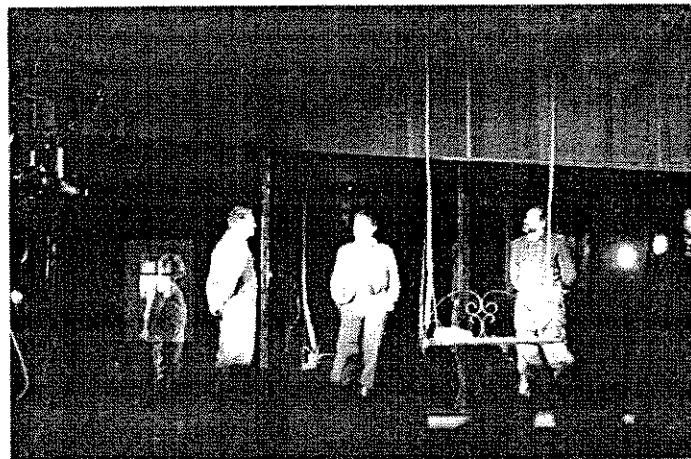
de d-nul prof. Victor Carpin care a vorbit despre academicianul Alexandru Lapedatu și de publicistul Stelian Răducanu din Brașov, care s-a referit la viața și opera poetului Darie Magheru.

Comunicări deosebit de interesante, cu o puternică încârcătură spirituală au susținut

preot lector univ. Nicolae Moșoiu, de la Sibiu, care s-a referit la universalitatea gândirii părintelui Stăniloaie și preot prof. Ioan Voineag, a cărui intervenție a vizat credința ortodoxă în istoria Transilvaniei și în viața mocanilor săceleni.

În intervențiile domniilor lor, prof. univ. Dimitrie Cazacu și prof. univ. Onorius Corfariu, de la Tg. Mureș, au evocat aspecte sociale și culturale ale Săcelor din perioada interbelică, respectiv aspecte ale activității medicale în Săcelele de altădată.

Toate aceste intervenții au încântat auditoriul, fiind apreciate unanim pentru înalța lor ținută intelectuală. Deoarece temele abordate au necesitat un timp mai lung decât cel preconizat pentru a fi elucidate, câteva lucrări, deosebit de valoroase care fuseseră incluse în program, nu au mai putut fi prezentate, urmând ca acestea să fie cuprinse într-un volum special, conform promisiunii organizatorilor.

continuare

Ziua simpozionului s-a încheiat în acordurile măiestre ale corului condus de prof. Antonio Aroneasa.

5. Ziua a cincea (vineri, 7 mai 2004)

Prima parte a zilei a fost dedicată unui eveniment literar de excepție. Dnul prof. univ. Dimitrie Cazacu și-a lansat, la librăria St. O. Iosif din Brașov, în prezența unui public numeros și avizat, volumele de debut în literatură: "Jenantele adevăruri" (proză) și "Rătăcitor prin vremuri" (poezie). Săcelenii prezenți la acest eveniment au trăit un puternic sentiment de mândrie generat de faptul că cel mai important intelectual săcelean contemporan a urcat încă o treaptă pe calea afirmării personale și a afirmării comunității pe care o reprezintă.

Seara aceleiași zile a reprezentat al doilea moment de vârf al manifestărilor organizate în cadrul "Zilelor Culturii Săcelene". A fost seara în care scena clubului Electroprecizia a devenit "prima scenă a țării", deoarece, aici, un colectiv prestigios al Teatrului Național din București a susținut o reprezentare cu piesa "O noapte furtunoasă" de I.L. Caragiale. Ecourile acestui spectacol au dăinuit multă vreme în rândul celor care au fost martorii unui act de cultură de o ținută artistică ieșită din comun. Actorii s-au întrecut pe ei însăși, poate și datorită faptului că veniseră să joace la Săcele la îndemnul unui coleg de-al lor, Mircea Rusu, el însuși actor renumit la Teatrul Național și interpret în acea seară a rolului principal. A fost o seară minunată, a fost un adevărat regal actoricesc la reușita căruia au contribuit deopotrivă actorii și minunatul public săcelean, remarcat de oaspeții bucureșteni la unison, pentru modul elevat în care au receptat un act artistic cu adevărat unic, aici, la Săcele. Mircea Rusu, Medeea Marinescu, Irina Movilă, Dan Puric, Mihai Călin și

colegii lor au plecat de la Săcele cu amintiri deosebite de frumoase.

6. Ziua a șasea (sâmbătă, 8 mai 2004).

Zilele Culturii Săcelene s-au încheiat cu tradiționalul Bal al Asociației "Izvorul", continuator al unei frumoase tradiții, cu îndepărtate rădăcini în viața românilor săceleni. În acest an, la fel ca și anul trecut,

totul a fost astfel gândit încât să se ridice la înălțimea pretențiilor unei tradiții spirituale atât de bogate ca cea de aici. Oaspeții balului au petrecut câteva ore de destindere și veselie, în acordurile unei muzici de calitate și având în față bucate și băuturi alese.

Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul", care și-a asumat responsabilitatea

organizării "Zilelor Culturii Săcelene", mulțumește pe această cale tuturor celor care au contribuit la reușita deplină a acestei manifestări. Se cuvin, în primul rând, aduse mulțumiri S.C. Electroprecizia, fără ajutorul căreia multe din evenimentele prezentate mai sus nu ar fi putut avea loc la nivelul la care s-au desfășurat. Ne gândim în primul rând la eforturile materiale depuse pentru renovarea și reamenajarea clubului și cantinei, astfel încât reprezentarea Teatrului Național și balul asociației să se desfășoare în condiții deosebite. La acestea se adaugă sprijinul material pentru desfășurarea acțiunilor. Nu în ultimul rând trebuie amintită contribuția celorlalți sponsori și a organizatorilor. Tuturor le transmitem urări de multă sănătate și succese în viață pentru a putea continua asemenea acțiuni-eveniment care să transmită prin ani obiceiurile, tradițiile și întreaga zestre culturală a acestor minunate plăuri binecuvântate de Dumnezeu.

Horia Bârsan

**CUVÂNTUL DE SALUT, ADRESAT LA DESCHIDEREA LUCRĂRILOR
SIMPOZIONULUI IZVORUL-2004 DE DOMNUL ING. CLAUDIU ROŞCULEȚ,
PREŞEDINTELE ASOCIAȚIEI "IZVORUL"**

Stimate Doamne,
Stimate Domnișoare.
Stimați Domni,

Vă rog să-mi permiteți ca, în numele Asociației Culturale "Izvorul" să vă mulțumesc pentru faptul că ați acceptat să participați la lucrările Simpozionului cu tema "Personalități, evenimente și continuitate în viața spirituală la Săcele", organizat de asociația noastră în cadrul manifestărilor dedicate "Zilelor Culturii Săcelene". De-a lungul timpului, "Izvorul" a activat constant pentru îndeplinirea unor obiective de larg interes ale comunității săcelene: promovarea literaturii și artei, stimularea talentelor locale, cultivarea civismului, combativ și obiectiv, publicarea revistei "Plaiuri Săcelene", prin care au fost abordate permanent problemele vitale ale locuitorilor acestor meleaguri. Editarea revistei, cunoscută în mai toate regiunile importante ale țării, reinvierea și susținerea vechilor obiceiuri și datini săcelene, comemorarea și cinstirea marilor personalități născute în aceste locuri, evenimentele culturale organizate, la care au participat personalități de prestigiu ale vieții intelectuale românești și manifestațiile sportive de masă, au făcut din Asociația Cultural-Sportivă "Izvorul" un port-drapel al identității și specificului săcelean.

Ne aflăm astăzi în momentul central al evenimentului cultural pe care îl constituie Zilele

Culturii Săcelene, eveniment cu o semnificație deosebită pentru comunitatea noastră.

S-au desfășurat deja câteva secvențe importante ale evenimentului, care au cuprins un spectacol pentru cei mici, prezentat de Teatrul de păpuși și marionete "Țăndărică" din București, vernisajul unei interesante expoziții cu lucrări ale artiștilor săceleni și prezentarea de spectacole de către aproape toate școlile și liceele săcelene. Aria manifestărilor a fost completată de

concursul de cultură și istorie a Săcelelor la care au participat liceenii de la "George Moroianu". Astăzi, Zilele Culturii Săcelene vă prilejuesc participarea la un interesant simpozion în care intelectuali de renume din țară și din orașul nostru vor evoca personalități locale care au marcat istoria națională și vor rememora evenimente de o importanță deosebită pentru asigurarea continuității spiritualității românești pe aceste meleaguri.

Urăm succes tuturor participanților la acest interesant simpozion, care va rămâne, cu siguranță în amintirea tuturor membrilor asociației noastre ca un moment de referință în activitatea de promovare și valorificare a potențialului cultural al acestor minunate plaiuri săcelene.

ACADEMICIAN ALEXANDRU I. LAPEDATU (I.)**Distinsă personalitate științifică, politică și culturală din prima jumătate a sec. XX****Lucrare prezentată la Simpozionul Izvorul – 2004 organizat în cadrul Zilelor Culturii Săcelene**

Prin încurajarea constantă ce se acordă nașterea copiilor (1878), astfel că soția și copiii au urmat reconsiderării trecutului, ne reține atenția un nume ca prin puterile lor, să străbată restul vieții. întâlnit adesea în presa politică, dar mai ales în cea culturală și academică românească din anii 1900-1948. Este vorba de Al. Lapedatu ce a ocupat un loc de seamă și a jucat un rol de primă importanță în viața românească interbelică, deopotrivă în cea politică, cât și în cea științifică, academică și culturală – aceasta este remarcă făcută de Ion Opris, ministru secretar de stat în ministerul culturii și cultelor, în prefața volumului despre Al. Lapedatu, lucrare apărută la Cluj Napoca în anul 1998. Am putea spune că adesea în convulsiunile mersului istoric într-o anumită etapă se pot pierde din vedere, se estompează sau, temporar, se uită contribuția unor personalități.

Privind lucid și detașat faptele generației Marii Uniri, observăm cătă energie a trebuit consumată pentru realizarea românizării provinciilor românești ce au trăit veacuri sub stăpâniri străine.

Privite în contextul cerințelor vremii, faptele înaintașilor răspundeau încrederii pe care masele au acordat-o celor mai vrednici dintre semenii lor. Al. Lapedatu, ca și mulți alții, au făcut parte din generația de aur a României Mari – generație ce a contribuit nemijlocit la transformările ce se impuneau, generație care prin vitregia anilor 1945-1990 a fost minimalizată, redusă sau realmente decimată.

Astăzi încercăm să înlăturăm vălul uitării și al stigmatizării celor ce în deceniile 3 și 4 ale secolului ce l-am parcurs, au reprezentat flacăra vie a democrației, progresului și năzuințelor românești.

Frații gemeni Ion și Al. Lapedatu au constituit un exemplu elocvent de dăruire, competență și patriotism în perioada sus amintită.

Născuți la 14 septembrie 1876 la Cernatul Săcelene, frații gemeni Ion și Alexandru Lapedatu au avut ca tată pe Ion Lapedatu, profesor de latină la gimnaziul național, astăzi liceul Andrei Șaguna și era originar din comuna Gărboaca – Sibiu.

I. Lapedatu, tatăl, fiu de țăran, a făcut studiile la Paris și Bruxelles și a fost un remarcat fruntaș al mișcării naționale românești din Transilvania. Din păcate, tatăl s-a stins din viață la numai doi ani după

Dinspre mamă, istoricul Alexandru și economistul Ion Lapedatu, descindeau dintr-o familie vrednică, a Circuleștilor din Cernatul-Săcelor, neam aflat în intinse legături de rudenie cu numeroase familii din Ardeal și Tara Românească, cu o însemnată contribuție la ridicarea economică a Săcelelor, la edificarea și înzestrarea scolilor și bisericilor românești.

Să ne reamintim de Oprea Târcă care în anul 1948 a reprezentat zona Săcelelor la revoluția de la Blaj. Bunicul dinspre mamă al istoricului, Ioan Târcă, a fost educat la școala maghiară din Sf. Gheorghe, devenind ulterior om cu stare și primar la Cernatu. Dintre cei 12 copii ai săi, fiica Amalia – mama fraților Lapedatu și ea o femeie instruită a învățat la școala din Săcele cu Ion Dorca titrat în pedagogie la Praga și a fost la școala Gautier din Brașov, un așezământ particular de fete.

Cei doi frați urmează cursurile clasei I la Cernatu (83-84) ca apoi să fie transferați la școala centrală din Brașov și de aici la Iași. Liceul absolvit la Iași și facultatea de litere și istorie la București îi oferă Tânărului Alexandru prilejul să dobândească temeinice cunoștințe. Aici la Iași, mama fraților Lapedatu a încercat să-și refacă căminul, recăsătorindu-se cu profesorul I. Pop Florențu, căsătorie care însă n-a durat. A urmat apoi o perioadă de privații de ordin material. Mama copiilor Lapedatu, luptându-se onest cu viață, a apelat la o familie de cunoscuți și prieteni pentru a-și oferi serviciile ca menajeră, și toate acestea pentru a-și crește cei doi copii. Considerăm că este locul de a sublinia dăruirea femeilor săcelene care cu prețul multor sacrificii au luptat pentru creșterea și educarea copiilor.

După obținerea licenței în istorie și geografie cu calificativul Magna Cum Laude va funcționa ca profesor suplinitor la liceul Sf. Sava iar din 1903 până în 1908 lucrează la Biblioteca Academiei Române, secția manuscrise. În această perioadă se împrietenește cu istoricul Vasile Pârvan. Încă din facultate Al. Lapedatu este remarcat de prof. B.P. Hașdeu, T. Maiorescu, Tocilescu, I. Bogdan, D. Onciu și N. Iorga.

Paralel cu studiile universitare participă la continuare în pag. urm.

continuare

efervescenta viață culturală și politică a Bucureștului.

Preferințele sale îl indeamnă către "Liga Culturală" care iar la 15 noiembrie al aceluia an este desemnat devine o a doua casă. Lupta pentru cauza națională Președintele Senatului. În toamna anului 1923 Al. atrăsese în această organizație personalități de seamă Lapedatu este numit Ministrul Culturii. Artelor și ale epocii ca: Aurel Popovici, Șt. O. Iosif, B. Șt. Cultelor, funcție pe care o deține cu intermitență până-n Delavrancea, Ilarie Chendi. Al. Lapedatu ține legătura anul 1937. Ca ministru s-a remarcat prin talent și strânsă cu tinerii transilvăneni din generația sa ca O. disciplină, pondere și modestie, devotament și muncă. Goga și S. Pușcariu. Tot în această perioadă începe să Am reținut ideea că din inițiativa ministrului Al. Lapedatu publice în Gazeta Transilvaniei, Convorbiri Literare, au fost restaurate bisericile din Săcele, Brașov, de pe Semănătorul, Tribuna Poporului, România Jună. Tânărul Tânărul Târnave, din Bihor și.a. "Beneficiarii" îi vor mulțumi aşa Lapedatu cheme la cultivarea mândriei naționale și cum o fac săcelenii din Satulung prin scrierea preotului Zenovie Popovici, prefect din Basarabia pentru lucrările de la Cetățile de pe Nistru, episcopul romano-catolic de la Alba Iulia, stareța mănăstirii Agapia, și.a. Inițiativele lui Al. Lapedatu în domeniul ocrotirii patrimoniului cultural sunt numeroase și nu pot fi enumerate în acest material în totalitatea lor.

În 1904 este numit secretar al Comisiei Monumentelor Istorice, post pe care-l va ocupa până-n 1919 când devine membru al Academiei.

În 1917 Al. Lapedatu face parte din comisia care a transportat Tezaurul Cultural și cel al Băncii Naționale a României în Rusia. Lui i-a revenit misiunea de a supraveghea bunurile Ministerului Cultelor și cele ale Academiei Academia Română l-a desemnat membru corespondent Române. La Moscova a trăit mai bine de un an și a fost membru martorul evenimentelor politice, care au culminat cu revoluția comună bolșevică.

În ianuarie 1918 la Odessa se constituie Comitetul Național al Românilor din Austro-Ungaria în cadrul căruia Al. Lapedatu este ales vicepreședinte și ulterior președinte. Remarcat de fruntași politici ai vremii, în anul 1948.

primul rând de I.C. Brătianu, pentru calitățile sale de militant, pentru susținerea cauzei unității naționale. Al. Lapedatu alături de o echipă de specialiști a fost desemnat ca expert pe lângă Legația Română din Franța și cel mai prețuit prieten și frate al meu, mai Tânăr" și de (1918-1919), făcând parte din delegația română la care Sextil Pușcariu aștepta sfat și încurajare, nu a participat la lucrările Conferinței de Pace de la Paris renunțat până-n ultima clipă a activității să-și aducă și mai apoi la lucrările tratativelor de la Trianon.

În 1919 este numit împreună cu prietenul său relații strânsă cu cele mai de seamă personalități ale Vasile Pârvan, prof. de istorie a românilor la universitatea Dacia Superioară de la Cluj. În anul 1923 a fost numit profesor, academicianul Al. Lapedatu s-a impus printre este ales senator în Parlamentul țării de către o abordare sistematică și multidisciplinară, în studierea universitatea Clujeană. Cu excepția anilor 1920-1921, istoriei, domeniul în care a prezentat peste 450 de lucrări va participa ca senator sau deputat în toate legislațiile științifice până-n anul 1946.

1935 este ales președinte al Academiei, funcție pe care

o deține până în anul 1937. După expirarea mandatului

Activitatea de apărare, cercetare și valorificare a avut și de pește patru culturale românești nu a contenit timp de patru decenii. Omul pe care Ion Bianu îl numea "cel mai iubit desemnat ca expert pe lângă Legația Română din Franța și cel mai prețuit prieten și frate al meu, mai Tânăr" și de (1918-1919), făcând parte din delegația română la care Sextil Pușcariu aștepta sfat și încurajare, nu a contribuția la promovarea culturii românești. A avut

Prof. Victor Carpin

VIRTUALITĂȚI ALE RENAȘTERII SPIRITUALE A SĂCELELOR

Lucrare prezentată la Simpozionul Izvorul – 2004 în cadrul Zilelor Culturii Săcelene

Orice inițiativă de reconstruire a profilului sentimentului de încântare care a trezit dorința multora spiritual al Săcelelor de odinioară are toate şansele de a se alinia acestui îndemn, plin de autentică și nobilă de a fi considerată un act de elevată civilizație, atât frumusețe.

temporul cât în acest perimetru s-au întâmplat lucruri

Desigur, punerea în operă a unei asemenea idei

deosebite atât în planul economic al unei comunități nu poate fi concepută în afara unei asistențe de ce și-a consacrat existența păstoritului de mare arhitectură perfect informată asupra valorilor odinioară anvergură, dar și în cel spiritual care le-a luminat aici practicate, după cum în perspectiva timpului ar fi prosperitatea cu dragostea și respectul față de de neconceput ca arhitectii municipiului să nu cunoașterea și dorința de a se împlini întru mereu mai reprezinte competențe în materie de tradiție ale zonei bine și mai frumos.

Desigur, punerea în operă a unei asemenea idei

Locurile în care odinioară s-au construit averi confruntată cu fenomenul transhumanței de anvergura impresionante la originea cărora aflăm fabuloasele celei care a caracterizat Săcelele s-ar cuveni astăzi turme de oi, numărând sute de mii de capete, purtate actualizate nu doar la nivelul existentului muzeu, ci și prin păsunile Ciucașului, Brătocii și munților Baiului unui centru cultural amplasat în zona centrală a pără în nesfârșirea bărăganelor vechiului Regat, municipiului, dotat nu doar cu o sală de spectacole Dobrogei și Basarabiei unde s-au ctitorit așezări în modernă și cuprinzătoare dar și adăpost al unor instituții amintirea vîtrei strămoșești nu pot fi date uitării cum ar fi biblioteca municipală, centrul de etnografie deoarece ele mărturisesc și astăzi o demnă de laudă și folclor, școală populară de artă, săli de conferințe putere a mintii, harul ceresc al chibzuirii și rânduirii capabile să adăpostească manifestări de genul treburile, dragostea de glorie și dorința de a lăsa întâlnirilor cu marcante personalități ale vieții științifice urmașilor pilde ale zidirii de bine și frumos.

Bogatele tradiții materiale și spirituale ale unei existențe

și spirituale, tradiționale în Săcelele din perioada

Astăzi, comunitatea Săceană, dregătorii ei interbelică.

au nobila îndatorire de a aduna cu grijă toate Centrul cultural al municipiului Săcele ar urma, pe de mărturiile unui trecut de aleasă demnitate, de a le o parte, să administreze tot patrimoniul cultural și ordona potrivit cerințelor științei istoriei, etnografiei, spiritual readus la viață, dar să sprijine prin folclorului, economiei și arhitecturii, reconstituind competențele sale identificarea și cultivarea, talentelor toate aspectele a ceea ce odinioară a produs miracolul de care, sunt convins, nu ducem lipsă nici astăzi, dar și farmecul acestui univers de prosperitate, care se volatilizează fie prin imposibilitatea atragerii ingeniozitate, dragoste de viață în temerare lor spre o cultivare atentă a datelor naturale, fie printr-o îndrumare improvizată, diletantă și pagubitoare.

S-ar cuveni constituirea în acest sens, sub auspiciile Activitatea muzicală corală, orchestrală, teatrul de municipalității, a unui organism competent, menit să amatori, croitoria vestimentară tradițională, țesutul de elaboreze o cuprinzăto strategie de culegere, înaltă artă al stofelor de casă, readucerea în actualitate ordonare și stocare a datelor necesare unei a preparatelor tradiționale nu după rețete aproximative monografii, dar care să aibă în vedere, pe baza datelor ci după rețete care atrageau vară de vară sute și sute de culese, și revitalizarea unor activități odinioară vizitatori (sezoniști) din toate zonele țării, care, sunt tradiționale, generatoare de cointeresare și profit.

convins, ar gusta și astăzi din farmecul acestora ducând

Aidoma unor inițiative practice astăzi în vestea unei inedite, cuceritoare măiestrii și ospitalitate.

vestul european n-ar fi lipsită de interes reanimarea

Oare căți mai știu astăzi că pâinea produsă la unor tradiții arhitectonice pentru redarea brutăriei lui Ianos Szocs ("brutărie cu electrică și aburi", personalitatea distincție cel puțin a unor perimetre cum figura pe eleganta etichetă ce se aplică pe fiecare construite prin susținerea, chiar materială, a celor ce pâine, de o înfățișare de-a dreptul incredibilă pentru a accepta readucerea unor case și chiar a unor străzi reprezentările noastre de astăzi) pleca în fiecare noapte sau porțiuni de străzi la vechea înfățișare exterioară la orele 2 spre București pentru a ajunge în zori în câteva în schimbul unor facilități privind modernizarea din magazinele în care își făceau cumpărăturile zidarii instalațiilor casnice sau consolidării construcțiilor, și constructorii Săceleni angajați la modernizarea Mi-a fost dat să văd actualizarea unor asemenea Bucureștiului în anii 30?

proiecte în Germania și mărturisesc convingerea

Oare căți mai știu astăzi că pâinea produsă la

la orele 2 spre București pentru a ajunge în zori în câteva în schimbul unor facilități privind modernizarea din magazinele în care își făceau cumpărăturile zidarii instalațiilor casnice sau consolidării construcțiilor, și constructorii Săceleni angajați la modernizarea Mi-a fost dat să văd actualizarea unor asemenea Bucureștiului în anii 30?

Oare ar reprezenta un efort prea mare încercarea

continuare în pag. urm.

continuare

de a promova în comerțul și producția Săceleană a bucură de mare căutare.

unor bunuri, odinioară specifice satelor noastre, de la pâinea cea de toate zilele în variantele ei ce respectau integral tradiționalele rețete și cornurile ce parfumau interiorul brutăriilor, la brânzeturile delicioase (de burduf și cașcavaluri de Babarunca), la preparatele din carne de porc rămase astăzi o amintire rătăcită printre noi tehnologii ce prelucrează o materie primă (carne) produsă la scară industrială?

Ce ne-ar opri oare astăzi să readucem la viață celebrele ateliere de încăltăminte la comandă ale lui Manolică Țăru, Ianos Papp sau Sandor Fehjer! Citez să afirm că săcelenii gospodari ai anilor 30 și 40 erau mai eleganți și mai comod încălțați și chiar îmbrăcați decât contemporanii noștri. Săceleleanul era un om pretențios exigent, era gata să cheltuiască orcăt pe un lucru bun, frumos, durabil și elegant. Slujbașii și muncitorii de condiția cea mai modestă aveau un costum de ceremonii îndeobște negru, pantofi corespunzători, pălărie

de fetru și căciulă de astrahan, confectionate din stofă propriile lor resurse (echipa de fotbal, publicarea de la Scherg, cusute la Pari sau Sandu Mazăre, iar cei cu dare de mâna chiar la meticulosul croitor care era domnul Ion Nistor, dascălul de la Sfinții Arhangheli (lucru de mâna).

Mulțimea atelierelor de croitorie, încăltăminte, a magazinelor civilizate unele chiar elegante, constituie mărturii ale unui nivel foarte înalt al cererii exprimate în comenzi speciale în condițiile în care și magazinele specializate ale Brașovului ofereau mărfuri de calitate.

De ce n-ar relua Săcelele noastre tradiția unor servicii deosebite aşa cum erau ele practicate acum mai bine de șase decenii?! Sunt convins că numărul clienților ar fi și acum la fel de mare în condițiile unor prestații exemplare, care ne-ar purta faima nu doar în toată țara dar și peste hotare unde unicele vestimentare executate cu măiestrie tradițională se

Am considerat că și acest aspect, mai apropiat de civilizația materială, merită să fie evocat în contextul virtualităților spirituale deoarece existența Stan mărturie a unei mentalități în care calitatea vieții constituia un reper esențial.

Săcelele au fost întotdeauna un loc aparte, al unor oameni deosebit de înzestrați, dăruitori cu harul dragostei de muncă dar și plăcerea unui trai civilizat îmbelșugat, puternic individualizate de măiestria meșteșugarilor contravaloarea bunului necesar nu era chiar cea mai accesibilă.

Viața spirituală pentru a fi eficientă iar impactul ei asupra standardului de civilizație major, aşa cum se configura starea de lucruri în perioada dintre cele două războaie mondiale (1920-1940), când inițiativele entuziaștilor erau susținute material din

revistei, spectacolele de teatru și cheltuielile aferente etc.) trebuie să poarte girul calității. Săcelele nu se pot limita la rutina unor activități de camin cultural, ci trebuie să urce spre exigența calității învățământului

din școlile, municipiului, la contacte ale tinerilor îndeosebi cu eminențe ale vieții academice, scriitori, oameni de știință, la promovarea unei vieți muzicale. mergând de la inițierea în arta muzicii până la găzduirea de prestigioase companii teatrale, la stimularea studiului limbilor străine, la cultivarea pasiunii pentru capodoperele literaturii universale etc.

Într-un fel sau altul amintitile repere făceau parte din preocupările Caselor de citire al bisericilor noastre ortodoxe care din modestele lor resurse nu pregetau să achiziționeze carte pentru completarea bibliotecilor, instrumente muzicale, aparate de radio, toata țara dar și peste hotare unde unicele vestimentare executate cu măiestrie tradițională se etc. Asta se întâmpla acum peste 60 de ani!

continuare în pag. urm

continuare

Desigur, modestia resurselor era în mod fericit compensată de admirabilul entuziasm, de o solidaritate ce nu-și poate afla egal în nici un corespondent material.

În modelele pe care vom reuși să le oferim tinerilor noștri, îndeosebi, ei vor recunoaște autentica noastră dorință de a-i sprijini în actualizarea idealurilor săceleni. Cred că este momentul să readucem în viață și le vor atenua teama pasului spre un viitor aparent inert lipsit de suportul generației reprezentate de disponibilitățile afective imense a căror izolare nu

prosperitatea Săcélénor, a copiilor noștri și fericirii lor. Balurile comunităților, petreceri de mare civilizație respirând aerul unei petreceri de familie erau odinioară prilej de afirmare a ospitalității și

poate fi nicicum prielnică.

Contactele de suflet cu concetășenii noștri maghiari vor trebui să fie deasemenea în centrul atenției dregătorilor ca un imperativ al unei realități pe care să o tratăm în spiritul bunei înțelegeri practice de cărui demnitate obligă, mai ales în condițiile urbanizării, la standarde deosebite. Importantă în acest

Trebuie să ieșim în întâmpinarea binelui tot moment este inițiativa și voința de a materializa pas așa cum mulți dintre noi avem prieteni buni, sinceri, cu pas tot ceea ce vine în întâmpinarea civilizației. Încercați la bine și la necaz, din rândurile fraților maghiari pe care îi dorim alături de noi la discuții despre viața comunităților noastre, la petreceri, la sărbători tradiționale, închinând un pahar de vin spre

îmi exprim convingerea că unirea eforturilor pentru promovarea unei spiritualități pe măsura vremurilor pe care le trăim este posibilă. Săcélénor au un trecut a cărui demnitate obligă, mai ales în condițiile

urbanizării, la standarde deosebite. Importantă în acest

Prof. dr. Dimitrie Cazacu

MEDICII SĂCELENI – FIGURI DE SEAMĂ ȘI SLUJITORI DEVOTATI AI OBȘTEI

Lucrare prezentată la Simpozionul Izvorul – 2004 în cadrul Zilelor Culturii Săcelene

Sănătatea nu este absența bolii. Așa văzută și enunțată problema, noțiunea se definește simplist și rudimentar. O concepție care s-a încetășenit și s-a cristalizat la începutul secolului al XX-lea, califica sănătatea ca o stare care necesită o activitate economico-socială și culturală de optimizare susținută. Săcélénor demonstrează din plin acest concept.

La începutul secolului al XX-lea, un singur medic asigura asistența sanitatăre pe teritoriul celor 7 sate. Nu avem date exacte despre omul și medicul căruia i s-a încredințat atunci sănătatea publică. Presupunem însă că la acest nivel se putea face asistența sanitatăre cu aparatura și cunoștințele medicale ale acelor vremuri. Nu i-a fost ușor medicului Jakabos Zoltan să țină în frâu multitudinea de probleme cunoscute și multe necunoscute de la începutul secolului al XX-lea. Poate că răscolind prin arhive putem să încoprim câteva concluzii statistice asupra stării de sănătate a populației Săcélénor din acele timpuri.

În perioada interbelică Săcélénor au fost reorganizate din punct de vedere sanitat. Au apărut circumscriptii sanitare conduse de medici cu o înaltă calificare pentru timpul respectiv. Să-i menționăm aici pe dr. Cojocaru Aurel, pe dr. Crăciunel Iosif, dr. Dumitrescu,

Pârvu Dumitru, dr. Vigh N și pe dr. Bodianu Eremia. Aceștia, dotați cu aparatură mai modernă, cu pregătire profesională superioară, evoluată și mult îmbunătățită față de perioada precedentă, școliți la Universitatea "Regele Ferdinand" din Cluj și la Universitatea din București, au asigurat bunul mers al asistentei sanitare pe teritoriul celor Șapte Sate.

Saltul calitativ l-a făcut apariția în peisajul sanitar al specialistului. Asistența sanitatăre de specialitate s-a ameliorat spectaculos, diagnosticul și rapiditatea rezolvării cazurilor a crescut evident odată cu venirea dr. Proca Dumitru specialist în boli interne. Bolnavul nu mai era nevoie să se deplaseze până la Brașov și în multe cazuri până la București sau Cluj, medicul având o pregătire și o competență similară specialiștilor din acele orașe.

Înființarea după cel de-al doilea război mondial, în cadrul spitalului orășenesc, a unor specialități precum cardiologia (dr. Penciu Aurel, ș.a.), radiologia, gastroenterologia, epidemiologia, a constituit alt pas de optimizare a asistenței sanitare în satele noastre.

Le-a fost ușor, le-a fost greu acestor medici să-și facă datoria?

continuare în pag. urm.

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

G. COJOCARU

Se spune că cea mai răspândită profesiune este cea de medic. Această assertiune este demonstrată cu o poveste care s-a petrecut la curtea unui împărat. Bufonul, care a căștigat și un pariu cu potentatul suprem, a făcut demonstrația după ce și-a legat obrazul cu o eșarfă, simulând o durere dentară. Până a ajuns la împărat toți curtenii, miniștri și apropiații cezarului, până la urmă chiar și acesta, i-au dat un sfat măscăriciului cum să facă să opreasca durerea. Aparent așa este, dar pentru un medic povestea stârnește amuzament și de multe ori un zâmbet amar de modul în care este înțeleasă de "laic" practica medicală.

Toți acești medici săceleni, indiferent de ce și cum și-au ales profesiunea, din vocație, din curiozitate intelectuală sau științifică, din sentiment filantropic sau devotament pentru om, din dorința părintilor, din impuls mercantil, sau din neștiință, practicarea ei a necesitat o munca îstovitoare, continuă, devotament față de om, cunoștințe vaste și comprehensiune față de bolnav. Nu s-a putut atinge un nivel minim obligatoriu de a profesa medicina fără cunoștințe de psihologia omului și a bolnavului, fără înțelegerea mecanismelor care declanșează boala, fără cunoștințe elementare de igienă generală, școlară și de ergonomie. Acești medici trebuiau să cunoască probleme de planning profesional, de organizare și planificare a riscului profesional, de monitorizare a stării de sănătate a angajaților din miclele întreprinderi săcelene și din marile uzine ale Brașovului, de reabilitarea profesională, reinserție, reorganizare profesională în caz de accidente, de comunicare a riscului profesional, de acordare a asistenței sanitare în accidentele de munca etc., etc.

Tabloul lui Asklepios, patronul medicinei, era expus în fiecare cabinet medical. Acesta era înfățișat ca un om mai în vîrstă, bărbos, melancolic, cu o față și cu ochi exprimând milă fată de specia umană. Șarpele care-l insotea reprezenta reinnoirea. Cuplul a devenit emblematic pentru profesiunea medicală. Dar Asklepios nu însemna numai milă, îscusință sau artă îmăduirii ci și înțelepciune și mai ales vigilanță.

Aesklepios, în greacă, înseamnă să da ajutor pe bază de experiență. Deci pe lângă toate atributile enumerate mai sus medicul bun trebuia să aibă și o experiență bogată, fără de care era imposibil să-și exercite optim profesiunea. Se spune că un medic devine eficient după ce-și însușește cunoștințele de bază ale practicii medicale și după ce a consultat 70000 de pacienți. Acești medici săceleni au avut și de una și de alta.

La începutul secolului al XX-lea se făcea o distincție între medicul care avea chemarea, pricoperea, înțelegea și care punea umărul la vindecarea bolnavului și doctorul în medicină pentru care bolnavul nu era decât un caz pe care-l privea ca o problemă științifică. Medicii din Săcele făceau parte din prima categorie. Pe lângă atribuțile amintite acești medici mai erau și oameni

devotați, curajoși, pentru care practicarca medicinii era o provocare.

Profesiunea de medic este și plină de riscuri. Stresul de uzură, cel de insucces, obosela, lipsa de informație la zi a progresului în medicină, nerecunoașterea meritelor, duc la depresie, descurajare, scepticism, duc la o conduită terre-a-terre sau se opresc la o mentalitate de confort material sau de căștiguri bănești. La toate aceste riscuri se mai adaugă neglijență, lipsa măsurilor igienice, uzura excesivă, comportarea dușmanoasa a celor nevindecați sau chiar a colegilor. Toate aceste sunt pericole cu care s-au confrunta predecesorii noștri în lunga lor carieră medicală.

Acești înaintași ai noștri au absolvit la licee de elită clase umaniste și s-au folosit de cunoștințele lor de limbă latină și greacă ca să înțeleagă numele bolilor, al semnelor și al sindroamelor. Au fost la curent cu literatura, au făcut muzică iar unii dintre ei au și pictat. Fără umanism în sensul de multilateralitate, medicina nu este decât un meșteșug. Se spune că cineva care susține că nu-i decât medic nu poate pretinde că este medic sau un medic care afirmă că știe numai medicină nu poate pretinde că știe medicină. În casa dr. Bodeanu, unul dintre medicii care au încurajat teatrul de amatori și Casa de citire din Satulung, se puteau găsi poeziiile lui Eminescu și ale lui Vlahuță, romanele lui Teodoreanu și teatrul lui Schiller. Fratele lui a ajuns un strălucit arhitect, care, la Paris, nu și-a făcut de râs țara. În casa dr. Cojocaru am văzut alături de tragediile lui Shakespeare poeziiile lui Eminescu, ale lui Goga și romanele lui Rebrea. Acești medici au încurajat echipele de teatru amator din Săcele, au sponsorizat corurile bisericesti și au contribuit bănește la achiziționarea de cărți pentru cele patru biblioteci de pe lângă căminele culturale care existau în fiecare sat al Săcelor. Medicii s-au implicat în educația școlară cu lecții de igienă, de comportament, de cunoștințe privind primul ajutor acordat bolnavul critic. Ei au considerat igiena ca un factor social, de cultură și de organizare socială cu adânci implicații economice.

Luând în considerare starea tehnică a medicinii, cunoștințele și provocarea la care au fost supuși, se poate spune că acești medici care au asigurat asistența sanitată a Săcelor din secolul trecut, au fost niște eroi a căror activitate la vedere nu era decât vârful icebergului. Grosul problemelor rezolvate erau sub luciul apei iar consecințele rezolvării lor au fost inestimabile. Munca lor face parte din educație și cultură fără de care o comunitate omenească nu poate supraviețui. Efortul lor intelectual și profesional a contribuit la menținerea unui nivel ridicat al standardului de viață al oamenilor din Săcele.

Dangătul clopotelor care s-au pornit deodată la toate bisericile din Săcele, la moartea dr. Cojocaru Aurel, exprimau durerea pierderii unui om și a medicului de valoare precum și recunoștința oamenilor pentru tot ce a făcut acest medic pentru ei.

Corfariu Onoriu
doctor în medicină, Tg. Mureș

30 ANI DE EXISTENȚĂ A REVISTEI "PLAIURI SĂCELENE" (SERIA NOUĂ)

În Zilele Culturii Săcelene din acest an 2004 - urmele studiilor despre trecut nu se scriu doar pentru a prin cadrul lor generos - încercăm să punem în atenția umple pagini ci pentru a scoate de la străbuni ce au avut comunități locale o bine meritată aniversare. Anume mai bun, adică valorile autentice transformate în tradiții faptul că Revista "Plaiuri Săcelene" cea de azi, pentru și astfel consemnat pentru a fi transmise oamenilor spre mulți binecunoscută, împlineste un deceniu de existență, a-și îmbogății viața. Tradiția este transmitere iar scrisul Apără an de an și trimestru de trimestru, într-o cadenă intermediază acest inestimabil serviciu. De la mocanii relativ constantă sub semnul idealurilor și grija săceleni, aflați cu turmele prin lume, nu avem multe Asociației culturale "Izvorul" a cărei carte de vizită este înscrise. Cum își apărău avere, cum și în ce condiții binecunoscută în Săcele și în alte părți de țară și din dormeau, unde se rugau, dacă se veselau vreodată și lume. Revista săceleiană, așa cum o cunoaștem - cum o făcea acolo departe? Însemnări mai recente metaforic vorbind, este un văstău descendente din familia despre mocanii săceleni au reținut mai mult obiceiuri Asociației "Izvorul" a cărei memorabila vârstă de 80 de la nunti, petreceri, veselie și mai puțin despre spiritul de ani am sărbătorit-o cu un an în urma, în 2003. Ca întreprinzător, dărzenie, chibzuință până la zgârcenie, urmă din același neam "PLAIURILE SĂCELENE" despre orgoliul lor de a închîna temple de închinăciune de azi se aseamănă cu "Viața săceleiană" de la și alte fapte de aleasă omenie. Săcelenii de odinioară începuturile publicațiilor "Izvorul", cu "Plaiurile erau dispuși să învețe, să asimileze cultura cea mai nouă, săcelene" interbelică marcate de mentorul V. Tudoran, își trimiteau fiili și fiicele dotați cu inteligență de la D-chiar și cu efemera revistă "Viața săceleiană" de la Baciu, zeu să învețe în apus și oriunde pentru a deveni mai din 1942 și dispărută prematur după câteva apariții. În roditori și cu frica de Cel de Sus. Nu se sfiau să ceară mod firesc, fiecare dintre acestea s-au străduit să păstreze sprijin învățătorilor ridicați din satul lor, iar cei plecați amprente din ereditatea imprimată de "Izvorul" originar, din sat la funcții înalte nu se rupeau de nevoile de acasă, adaptându-se și îmbrăcând forme impuse de timpul lor Mai ales în momente de răstriste, de vitregia vremurilor și oamenii care le-au dat viață. Fiecare a avut o anume își îndreptau nădejdea către cei ce dețin sau au avut personalitate. Păstrându-și caracteristici fundamentale posturi de mare răspundere pentru toata țara. Acestea de la "Izvorul" săceleian inițial și revista "Viața li se punea la dispoziție paginile "revistei" spre a veni săceleiană" care i-au consemnat "Izvorului" primele cu îndrumări pentru „satele lor dragi care se zbat în multe coordonate conducătoare, toate care le-au urmat, lipsuri și greutăți." Așa ne explicam azi cum mari inclusiv cea editată în prezent și-au propus, au încercat cărturari săceleni ca prof. V. Jinga, prof. univ. G. Dragoș, și diferențiat, au reușit să facă cele învățate din marea cărturar G. Moroianu, patru dintre frații Popaea moștenirea marilor patrioți săceleni. Să cunoască și să etc. au venit cu soluții practice, atât pentru problemele cultive tradițiile și obiceiurile locului, să scrie despre fundamentale ale țării cât și în particular pentru satele trecut, prezent și proiecte de viitor ale generațiilor de săcelene dintre care enumerăm: cele referitoare la săceleni care se succed aici. Cu bună intenție și nu cooperă, la educație în general și instrucția școlară întâmplător am decupat fragmente dintr-un text după nevoile locului și cu modele specifice pentru programatic din "Viața Săceleiană", din inițiativa transformarea meserilor casnice mocănești după energeticul preot Victor Marin în 1942. Respectiva pretenția atelierelor și fabricilor inspirate de industria revistă din acel an a fost înfăptuită de preoți și scrisă modernă. Toate publicațiile românești săcelene inclusiv apropuse în întregime de către slujbași ai bisericii, fiindcă cea de azi și-au accentuat preocupările pentru viața mulți din restul intelectualilor se aflau în război. Revista religioasă, pentru că în credință a stat ascuns secretul își propunea să intermedieze legături dintre localnicii vitalității neamului și cheagul care ne-a păstrat ființa de aici cu cei împinși de vitregia vremurilor să trăiască românească pe aceste meleaguri. Credința creștinească, ori să-și i-a lumea în cap, statoricindu-și mulți dintre afirmă revista apărută la Baciu, este o tradiție milenară ei locul de trai, departe de vatra străñoșească. Să a neamului nostru pentru că „Cine a pierdut credința astămpere celor instrăinați, dorul după locurile copilăriei (sau nu are credință în valorile moralei creștine!) părintilor și strămoșilor”.... Vrem - spune cronicarul socotesc, că nu se mai poate numi urmaș al celor care săceleian de vîmci - să vorbim cu trecutul îndepărtat al săcelenilor, să scoatem învățăminte prețioase pentru ziua au ridicat bisericile mărețe din Săcele și au săvârșit atâtea de astăzi și să încercăm a despăgubi perspective noi pentru fapte creștinești.” și mai sublinia îndrăzneață revistă din Baciu faptul că paginile „Viații Săcelene” vor fi la dispoziția tinerilor pentru a-și exprima opinii și a-și încerca talentele literare.” Redactorii și colaboratorii vor

Pentru cărure - cîtezăm să spăiem răspicu - continuare în pag. urm.

* * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * IN MEMORIAM * *

continuare

oglindii tot ce ..poate folosi pentru ziua de mâine: mișcare a populației, viața religioasă din parohii, activitatea primarilor, a școlii.”

Am abuzat cu intenție de citate din articolul program intitulat simplu “Viața săcelenă” scris cu aplomb mesianic în martie 1942, într-o vreme de dramatică existență a neamului, de către preotul Victor Marin din Baciu pentru revista născută atunci și aici în moment de crâncen război. Acesta intenționa atunci să continue prin această publicație eforturile “Plaiurilor Săcelene” condusă de V. Tudoran, obligată să-și intrerupă activitatea datorită presiunilor și cenzurii regimului politic cu nuanțe de fascism din acele vremuri.

Au urmat în istoria țării și a satelor săcelene evenimente care au fracturat mersul vieții social politice, economice și culturale de la noi, însemnate de istoria mijlocului de secol XX.

Asociația “Izvorul”, care sub forme specifice și cu acțiuni adesea mascate a supraviețuit îngrădirilor și opresiunilor totalitarismului comunist, s-a ridicat după 1989, a înlăturat “zgura”, reorganizându-și și reluându-și munca obștească după tradițiile străbune. Pe acest fond de revigorare a forțelor și formularea drumului în noua democrație românească s-a impus, au considerat inițiatorii, c necesitatea vitală, în peisajul cultural al municipiului Săcele, să se nască seria nouă a “Plaiurilor săcelene” care, iată, a ajuns să fie aniversată la înmplinirea a zece ani. Fără echivoci și condiționări, bordul As. “Izvorul” a hotărât ca revista să continue în condițiile prezentului, gândurile bune și faptele de cultură valoroase ale predecesorilor. Chintesația idealurilor de urmat a fost și este de consemnat pe frontispiciul fiecărei apariții care spune: “Să răscolim trecutul celor ce au cutreierat pământul românesc, să înfățișăm prezentul văduvit de măreția trecutului, să despicăm drum nou prin vremuri Săcelelor de mâine și să contribuim cu toată puterea noastră de muncă timereasca la ridicarea acestor plaiuri mocănești” (cf. V. Tudoran “Plaiuri Săcelene” 1934)

Despre misiunea revistei, frâmantările și eforturile uneori obosităre pentru a-i asigura continuitate prin conținuturi de informații științifice, idei, opinii, etc. pe care numai cei care le-au trăit și mai cunosc aspecte din dramatismul lor, pot face evocări. Anul trecut la o 80-a aniversare a As “Izvorul”, revistei i s-a atribuit locul cuvenit pe podiumul sărbătoritei. În contextul inteligenței iucărăi monografice “Publicistica Săceleană” construită de către îninișul dușcăl săcelean prof. I. Dăluțiu s-a lucrat

“Plaiurilor Săcelene” seria nouă și oamenilor care o susțin cu dăruire și abnegație, elogiile cuvenite. De asemenea, celor care o editează pentru ca să ajungă la timp, de calitate, în mâinile celor care o așteaptă.

Acum, omagind-o ca instituție alături de cei care i-au dat viață așa cum o cunoaștem, considerăm oportun să-i punem în evidență câteva însușiri care o fac demnă continuatoare a predecesoarelor ei surori și mai presus de aceasta faptul că s-a dovedit un valoros instrument al asociației “Izvorul”, în contextul culturii săcelene contemporane.

Cu modestie pot afirma aici - fiind unul dintre colaboratorii care au luerat la conținutul revistei (39 apariții) că această publicație reprezentativă a justificat în mare parte viața și activitatea Asociației. A fost forul și farul care necontenit au orientat demersurile și acțiunile “Izvorului”. Vă propunem să recitați sau să citiți texte de la rubricile permanent “In memoriam”, “Opiniî”, “Culturală”, chiar și “Actualitatea săceleană”, etc. și veți constata ținuta verticală a autorilor atunci când exprimă filonul de aur al istoriei Săcelelor cu mulți oameni minunați ai acestor locuri.

Am evitat, după cum ați constatat, să fac aprecieri elogioase la adresa unor persoane fără de care viața revistei s-ar fi stins. Dar, în acest context nu pot să nu pun în evidență contribuțiiile, peste așteptările asociației, ca și în cazul acestor zile de cultură săceleană, a sponsorului principal S.C. ELECTROPRECIZIA S.A reprezentată de către domnul Președinte Director General ing. Claudiu Roșculeț, a multor oameni din această întreprindere mulțumindu-le cu sinceritate. Fără acest sprijin, viața asociației “Izvorul” și a revistei s-ar prăbuși. Numai cu sprijinul unor sponsori cu dragoste și devotament pentru istoria acestor locuri, dornici să cunoască și să promoveze tradiții care odinioară și în prezent au făcut bunăstare și gloria acestei localități vor putea crește aici oameni și instituții culturale cum a fost și este izvorul cu tot ce promovează pentru a continua și dezvolta valorile preluate de la predecesor.

Actul de cultură este complex și permanent. Întotdeauna presupune investiții substanțiale mai ales când încercă să cuprindă populații numeroase. De pildă cum este școlarizarea ca act de cultură fundamental și permanent, costă enorm. Zilele culturii săcelene, aceste câteva pe care le trăim în prezent, presupun multe energii și cheltuieli ca să pună la dispoziția celor care participă manifestări de calitate și atractive. Acestea reflectă preocupările asociației și ale revistei. Anume să antrenăm în activități de cultură un spectru larg de manifestări și mesuri beneficiale. Începând cu

continuare

spectacole pentru preșcolari și școlari mici, antrenarea tuturor școlilor generale și liceale din localitate la o competiție a formațiilor și produselor artistice în spectacol cu public. La muzeul etnografic din Săcele elevi din liceul Moroianu se întrec într-un concurs cu teme din istoria și tradițiile săcelelor. Pe parcursul acestor zile publicul săcelean de la mic la mare este provocat și chemat să viziteze o amplă expoziție de lucrări de artă, creație a artiștilor plastici localnici, și a unor copii și elevi. Tabloul acestor zile este întregit de un spectacol de teatru al Naționalului din București și un bal considerat tradițional pentru As "Izvorul".

Indiscutabil, apogeul manifestărilor este simpozionul proiectat ca o generoasă provocare pentru intelectualii de marca ai locului și din alte parti de țară. Reacția și răspunsurile celor care și-au anunțat ofertele sunt pe măsura așteptărilor. O paletă complexă de titluri care promit un conținut științific competent la teme din trecutul prezentul și viitorul Săcelelor, la probleme care preocupa omul contemporan.

Zilele Culturii Săcelene 2004 au fost proiectate ca o sărbătoare complexă pentru localnici și oaspeți. Subliniem faptul ca manifestările culturale de sărbătoare aidoma acestor Zile sunt doar momente de liniste și reculegere când omul este chemat să mediteze, să învețe de la ofertele ce i se fac, să admire sau să critice succesele celor ce se manifestă etc. și adesea se pot și veseli în mod decent după norme morale bine stabilite.

Într-un studiu recent intitulat "Cultura și construirea Europei" se fac niște precizări despre semnificația termenului de cultură. "Cultura înseamnă, în general, tot ce perfecționează omul și îl ajută la perfecționarea calităților sale spirituale și fizice în efortul lui de a domina universul cu descoperirile și munca sa, pentru a îmbogăți viața socială și umană". Cu gândurile la viitorul culturii săcelene am ținut să exprimam cele de mai sus pentru a nu se confunda ori restrângă sfera autenticei culturi. Sunt în prezent multe așa zise manifestări culturale contra productive dăunătoare de multe ori omului pus să aleagă dintre ofertele culturii. Să ne gândim de pilda la abuzurile televiziunii, la ofertele barurilor, la cea a "petardelor" de orice fel, la exagerărilor culturale dominate de bere și mici, etc.

În sfârșit, pentru că timpul nostru, al celor mai vârstnici, firesc se grăbește a ne scoate din treburile sociale și cei tineri se grăbesc și ei pentru a face în viață obștei mai binele pe care noi vârstnicii nu am reușit să-l realizăm, sintetizez aici căteva "Amintiri despre

viitorul culturii săcelene":

- cultura săceleana să militeze pentru unire. Unirea tuturor forțelor împotriva a orice ar putea semna și cultiva dezbinarea între oameni.

- viitorul să ia aminte cu precădere că săracia, gropile de pe șosele, străzile aşa cum sunt, inclusiv cu comportamentul celor care le străbat în fiecare zi sunt cele mai autentice semne a subdezvoltării culturale.

- pudra petardelor, a baloanelor colorate, zgomotul strident al unor formații de muzică, pocalele de șampanie oferite la mari sărbători, limuzinele ultraluxoase, etc. nu reușesc să ascundă nici să vindece deșertul din cultură. "Izvorul" de odinioară și de azi și revistele patronate au glorificat casele de citire și credința strămoșească. Au făcut-o pentru a vindeca locul și oamenii de analfabetism și de imoralitate, pregătind teren pentru acces la cultura înaltă.

- cine nu investește în cultură, chiar și în familie este un dușman prin fapte al comunității în care trăiește.

- prezentul dintotdeauna poate să-și exprime superioritatea față de trecut doar prin crearea de valori care să depășească pe cele moștenite de la înaintași. Aceasta ar presupune ca publicațiile săcelene de orice fel aflate în slujba unor instituții să militeze de pildă ca aici, în zona fostei Grădini Domnești, în jurul și cu sprijinul citadelei industriale Electroprecizia, unde odinioară s-a dezvoltat și manifestat o complexă viață culturală, sportivă, să se organizeze și înzestreze cu cele necesare timpului nostru un templu complex de cultură modernă, care să fie de învidiat în țară. Să învățăm cum să-l facem din tradițiile săcelene al celor care au ridicat atâtea temple de credință..

- revista "Plaiuri Săcelene" de azi este Tânără, dar păstorită de oameni vârstnici. O felicităm la împlinirea a 10 ani pentru ce a făcut pozitiv, dar o și dojenim pentru că n-a știut să întinerească.

- cultura de valoare să fie obiectiv de assimilat, de creație și de exprimare pentru cei implicați în viața culturală ca o permanentă cotidiană și în sărbători, așa cum sunt aceste zile ale culturii săcelene. În astfel de sărbători viața culturală să nu fie dominată doar de cultura de import și să promoveze energiile locale, etc. Acestea să fie din timp lansate pentru competitori pe teme locale. De pildă: problema învățământului; educația cetățenească permanentă; civilizația urbană a localității; turismul local; transportul public; cum se distrează tineretul; pădurile săcelene și gospodărirea lor eficiente. Sună și vor apărea neconvenit probleme demne de a fi puse în dezbaterea științifică a specialiștilor

prof. Andronic Moldovan

EPISCOPUL NICOLAE POPEEA (I)

Iucrare prezentată la Simpozionul Izvorul-2004 în cadrul Zilelor Culturii Săcelene

“În istoria Bisericii românești și a dezvoltării ideilor politice “dîncolo”, Nicolae Popaea nu va rămâne ca o mare figură, dar o figură va fi” - afirma odinioară Nicolae Iorga. Dar Nicolae Popaea nu a fost numai istoric, ci mai ales episcop, un adevarat militant național care deopotrivă a scris istoria și a făcut-o. Iar în scrierea istoriei, “pentru o zi de sinteză trebuie să analiză” “gând slobod și fără valuri” (Miron Costin), ceea ce n-a putut avea Nicolae Popaea și contemporanii săi ardeleni, deoarece “lupta religioasă, culturală și politică a neamului nostru i-a înregimentat pe toți sub steag, i-a purtat chiar și prin temniți ori i-a alungat în surghiun și nu le-a dat decât puțin răgaz pentru cercetări și scrieri istorice”. (Ioan Lupaș - “Anuarul Institutului se Istorie Națională”)

Cu acest mediu neprielnic națiunii române din Imperiul habsburgic a făcut cunoștință și Nicolae Popaea încă de pe bâncile școlii, însă nu la Brașov, nici la Blaj, unde a terminat primul curs de filosofie și dreptul, locul unde au învățat marii înaintași Ioan Molnar Piuariu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Gheorghe Lazăr. Era prin 1844-1845, când Neagoe Popaea se instalase la Cluj, unde a frecventat Liceul academic piarist, împreună cu alți români dornici de carte. Animați de dragoste pentru națiunea lor, tinerii erau la curent cu cele ce se întâmplau pe tărâm politic și cultural, cu mișcările studenților români care înființaseră societăți culturale sau de “lectură” în diferite centre universitare, de mare importanță pentru educația națională și formularea drepturilor imprescriptibile ale poporului român la autonomie și independentă statală, în consens cu principiile militanților politici din toate celelalte provincii românești. Funcționau asemenea societăți la Oradea, din 1843, la Pesta, “Societatea pentru mișcarea literaturii românești”, la Viena, “Societatea teologilor români”, din 1844, iar la Cluj, în 1845, Alexandru Pop (Alexandru Papiu-Ilarian) și Neagoe Popaea punea bazele unei “Societăți de lectură”, editând și revista “Aurora” sau “Zorile pentru minte și inimă”. Societatea dispunea de o mică bibliotecă, ținea ședințe destul de des pe teme literare, istorice și politice. În 1846, cu prilejul trecerii unor munteni sau moldoveni prin Cluj, participau și ei la ședințe rămânând entuziasmați de educația națională ce și-o faceau tinerii. Una dintre măsurile luate de acești tineri în acea vreme pentru conservarea națională a fost schimbarea numelui, spre a preîntâmpina abuzul autorităților la intrarea în liceul piarist, aşa cum s-a întâmplat cu Avram Iancu, devenit “Iank Abraham” și romano-catolic pe deasupra. Deși Neagoe Popaea nu trebuia să-și schimbe numele, din cauza rezonanței românești și s-a spus totuși Nigellio Popaeus Longinus. În aceeași vreme ei hotărău să nu se mai plimbe în timpul liber prin Cluj decât doar prin fața casei în care s-a născut Matei Corvinul. Altă dată, Alexandru Papiu Ilarian împreună cu Neagoe Popaea au avut o dispută dârzhă cu baronul Jozsika, despre starea social-politică a poporului român, spre a nu mai insista asupra incidentului petrecut cu ocazia înmormântării Tânărului Iorție Mihali, fapt cunoscut. Neagoe Popaea care rostise atunci cuvântarea ce declanșase reacția autorităților, a ajuns să fie subiectul primului proces în istoria studențimii român din Transilvania. Sub motivul că ar fi rostit “expresioni împotriva statului”, Nicolae Popaea a fost discutat în senatul academic, iar cuvântarea tradusă în limba maghiară a ajuns “chiar și la guvernul țării, unde și azi se va fi aflând îngropată în pulserea arhivului gubernial”, care găsită ar putea furniza multe alte detalii.

Organul “Zorile pentru minte și inimă” a apărut între anii 1845-1846, tinerii avându-l drept mentor pe George Barițiu. Primul ei număr a apărut în decembrie 1845, cu un articol-program

scris de Alexandru Papiu Ilarian și poezia “Omul și viața lui” semnată de Neagoe Popaea, ambele reproduce integral de Nicolae Popaea în 1889. O altă poezie era intitulată “Iubitorul de nație (și) sau naționalistul”.

Trebue să precizăm ca deși inițiatorii revistei- la fel ca ceilalți studenți români- urmăreau în prim plan dezvoltarea conștiinței naționale românești, aceasta nu se făcea în detrimentul nici unei naționalități. Materialele care apăreau în “foaie” trebuiau în primul rând văzute de Neagoe Popaea care era cenzor-secretar, cu precizarea că “numai vânătoarea de persoană sau de nație conflocoitoare... nicidcum să nu fie”. Modestă revistă a lui Al. Papiu Ilarian și Neagoe Popaea nu circula numai printre studenții români din Cluj, ci a ajuns și la Târgu Mureș.

Nu este în intenția noastră să reconstituim întreaga biografie a lui Neagoe, devenit episcopul Nicolae Popaea al Caransebeșului, cu începere din 2 iulie 1889. S-a distins atât în cursul studiilor efectuate în țară și la Viena, cât și în cursul activității desfășurate la Sibiu în anturajul mitropolitului Andrei Șaguna, depunând și în continuare aceeași activitate în slujba intereselor românești, cu abnegație și dăruire, indiferent de vederile unora sau altora. Cert este că bănățenii l-au primit cu cea mai mare dragoste, pentru că, aşa cum spunea Alexandru Mocioni, “garanția noastră este trecutul tău”. Alegerea, confirmarea și instalarea episcopului Nicolae Popaea a avut un larg ecou în presa germană și maghiară din Banat care au publicat ample reportaje, unele de prima pagină, despre patetica personalitate a episcopului.

Situația bisericească și atmosfera pe care a găsit-o Nicolae Popaea la Caransebeș nu a fost dintre cele mai fericite. Însă, răbdător, cu tact și înțelepciune, repede s-a făcut ascultat și apreciat de bănățeni. În scrisoarea adresată lui Vincentiu Babeș la 22 noiembrie 1889, Coriolan Brediceanu scrie că la Caransebeș, “lucrurile merg bine. Toți laudă simțul constituțional al episcopului... O mașină stricată e greu de a o conduce bine sau a o repară iute și bine”. Realizările sale vreme de 19 ani cât a păstorit episcopia Caransebeșului, au fost pe potrivă, în ciuda îndoielilor formulate, deși perioada în care și-a desfășurat activitatea a una dintre cele mai grele pentru națiunea română și Biserica Ortodoxă din monarhia austro-ungară. A reconstituit institutul teologic-pedagogic și reședința, a înființat un fond de pensii pentru preoți, pentru orfani și văduvele lor. A îndemnat și contribuit la înființarea unei mănăstiri pe seama eparhiei, a activat cu zel și competență în Comisia bisericească pentru separarea ierarhică în comunele mixte, întreținând bune relații cu ierarhia sărbească, în special cu episcopul Nectar Dimitrievici al Virșetului, conducătorul comisiei sărbe. A acționat pentru primirea ajutorului de stat pe seama preoților, iar pentru ajutorarea tinerilor studioși dar lipsiți de mijloace materiale a participat la ședințele “Fundației Gojdu”, alături de ceilalți membri de drept.

Pe scurt, în întreaga sa viață, Nicolae Popaea a desfășurat o intensă activitate politică care a început pe bâncile școlii și s-a terminat odată cu ultima suflare, în vara anului 1908. Acestei personalități marcante a-i închină doar câteva pagini este aproape o necuvintă; o facem cu convingerea că ele sunt doar un preambul la un viitor studiu monografic pe care vrednicul ierarh îl merită cu prisosință. Pentru că el este acela care, deputat fiind în dieta românească a Transilvaniei în anii 1863/1864, a militat cu consecvență și îndrazneală atât pentru recunoașterea națiunii române egală în drepturi cu celelalte naționalități, cât mai ales pentru recunoașterea limbii române ca limbă oficială, înfruntând opoziții dintr cele mai diferite.

Pr. Gh. Naghi - San Jose, U.S.A.

**CONSIDERATII CU PRIVIRE LA PICTURA BISERICII "ADORMIREA MAICII DOMNULUI"
DIN SATULUNG-SĂCELE ȘI AUTORUL ACESTEIA**

Lucrare prezentată la Simpozionul Izvorul-2004 în cadrul Zilelor Culturii Săcelene

Anul acesta, la 6 martie s-au împlinit 102 ani de la dispariția pictorului clasicist de mare valoare MIHAIL POPP, cunoscut sub numele familiar de MIȘU POPP și despre a căruia operă îmi revine onoarea să vă vorbesc astăzi.

Familia Popp provine din Galați Făgărașului, familie veche, cu funcții și tradiții în biserică românească. În anul 1668 principalele ardelean Mihail Apafi înalță în rândul nobilimii pe preotul Iona Popa din Galați, pe fiili, fiicele și succesorii acestora, acordându-le titlul "de Galați".

Pictorul Ioan Popp Moldovan de Galați, descendente al acestei familii, părăsește mai târziu Făgărașul cu toată familia, lucrând pentru bisericile românești sau romano-catolice din Țara Oltului, de pe valea Someșului, din secuime, pentru ca în anul 1818, lăsând bruma de avere pe care-o avea la Făgăraș în seama ruedelor de acolo, să se stabilească definitiv la Brașov.

Aici se naște cel de-al 8-lea copil al său, din cei 9 rămași în viață, MIȘU POPP, care copilărește mai mult pe lângă mama sa decât pe lângă tată, mult prea ocupat cu lucrările bisericești. Urmează școala grecească și cea ungurească din Brașov, pentru ca, la vîrstă de 15 ani, părinții săi să-l înscrie la Școala militară grănicerească din Tg. Secuiesc. Viața de ostaș nu i-a displăcut Tânărului Mișu, dar înceț, înceț dorul de pensule și culori a fost mult mai mare, și la sfârșitul școlii, părăsește cariera militară și se întoarce pentru totdeauna la ele.

Progresele rapide pe care le face în atelierul tatălui său, fac firească hotărârea acestuia de a-l trimite, în anul 1845 pentru studii, la Viena. Evenimentele premergătoare revoluției de la 1848 determină familia îngrijorată, să-l recheme acasă. Ulterior, lucrează și studiază cu Constantin Lecca.

vlăstar de boier născut la Brașov, pictor de renume și mai târziu profesor la colegiul "Sf. Sava" din București. Zugrăvește, împreună cu acesta, Biserică Sf. Nicolae din Scheii Brașovului. Participă cu entuziasmul tinereții sale la revoluția de la 1848 și după înfrângerea acesteia este nevoit să se refugieze la Ploiești, împreună cu sora sa și soțul acesteia, Ștefan Emilian, arhitect, autorul de mai târziu al proiectului Liceului "Andrei Șaguna". De aici sunt expulzați, ajung la București, se reîntâlnesc cu Constantin Lecca, deschid un atelier, reușind să se afirme în scurt timp, prin valoarea lucrărilor.

În anul 1862 revine la Brașov, se stabilește în casa tatălui său și ulterior își cumpără o casă pe Strada Prundului nr 1.

Era deja un pictor format, în pictor a căruia vocație se afirma din plin, recunoscut și apreciat și care primea nenumărate comenzi. Aici, la Brașov, M. Popp începe seria de portrete ale fruntașilor societății brașovene, cele mai multe dintre ele fiind în colecția Muzeului de artă din Brașov. În același timp lucrează la pictura bisericilor din Satulung, Cernatu, Toderița, Râșnov, Tânțari, Araci etc.

Cel mai vast complex de picturi ale lui M. Popp îl păstrează însă, Biserică "Adormirea Maicii Domnului" din Satulung - Săcele. Este singura biserică pictată integral de M. Popp. Găsim aici, mai întâi, un ciclu de 67 picturi murale, distribuite pe pereții și boltile pronaosului, naosului și altarului, înfățișând scene din viața Mântuitorului Isus Hristos, sfinti și mucenici.

Lucrările sunt realizate în tempera, în tehnica pe care Mișu Popp și-a însușit-o la Viena, aşa cumulat "Galerieton", arta academică de muzeu.

Tematica lucrărilor fiind atât de vastă, este normal ca Mișu Popp să nu fi putut imagina el însuși acest ansamblu. Împrumuturile sunt numeroase și de

continuare

proporții inegale. Sursa principală de inspirație a reprezentat-o xilografiile executate după desenele lui Gustave Dore pentru ilustrarea Noului Testament, apoi stampe după Rafael, Rubens etc.

Este de remarcat faptul că, acolo unde a preluat de la alți pictori, tratarea a fost făcută liber, iar coloritul îi aparține în totalitate.

În afară de aceste picturi murale se mai găsesc în Biserica "Adormirea Maicii Domnului" și câteva tablouri în ulei pe iconostas: Isus ca Împărat Cereș și Sf. Ioan Evanghelistul, iar în rândul de jos Adormirea Maicii Domnului, Sfinții Nicolae și Dimitrie, Maica Domnului ca Regină Cerească cu pruncul care întinde brațele spre credincioși, o lucrare tratată liber și de o frumusețe deosebită.

Toate picturile acestea par să fi executate într-un timp destul de scurt, considerând că ajutoare care să fi lucrat independent, nu se pot constata. Datările de pe icoane se cuprind între 1870 și 1873, cu excepția tabloului Învierea lui Isus care poartă o dată mai târzie, 1881.

Din punct de vedere iconografic, complexul de la Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din Satulung ne impune constatarea că în pictura noastră bisericescă s-a încercat înlocuirea reprezentărilor de tip bizantin cu motivele iconografiei occidentale (M. Popp, N. Grigorescu etc.)

Deși aproape laică, pictura lui Mișu Popp se apropie foarte mult de sacru. În fața unei icoane pictate de el nu te mai gândești la mâna care a realizat-o ci te apleci cu credință și speranță. Este, prin definiție, o pictură academică, însă coloritul suav, atmosfera hieratică pe care o creează în jurul personajelor biblice, subtilitatea tonurilor, acordurile

cromatice de o finețe rară, toate acestea fac din pictura sa obiecte care nu-i mai aparțin. Sunt ale noastre, sunt icoanele noastre de toate zilele. Nu putem merge duminica la Sf. Biserică fără să vedem pe pereți patimile Mântuitorului aşa cum ni le-a zugrăvit M. Popp. Nu putem să nu ne încuinăm cu evlavie la Icoana Maicii Domnului zugrăvită de Mișu Popp pe altarul bisericii noastre.

Cele mai bine păstrate picturi murale ale lui M. Popp sunt cele din altarul Bisericii "Sf. Adormire".

Din păcate, cele din naos, datorită folosirii lumânărilor au fost afectate, iar cele din Pronaos, unde s-a ținut un timp, lumânătorul pentru vii și morți, nici nu se mai pot descifra.

Este vorba de carbonul rezultat din arderea lumânărilor care s-a depus pe pictură. Acesta poate fi înălăturat și pictura își poate relua strălucirea de odinioară. Asemenea și în Naos. Dar toată această acțiune nu poate fi făcută decât de specialiști restauratori, iar munca de restaurare este

migăoasă, de durată și costisitoare, mai ales privind materialele.

De unde putem lua acești bani? Din buzunarul nostru, aşa cum au făcut strămoșii noștri săceleni când au ridicat acest lăcaș de încuinăciune și cultură. Să deschidem un cont pentru această acțiune și în fiecare lună să depunem în el puținul care ne prisosește.

Într-un an, dacă ne ajută și firmele săcelene, banii pentru restaurare sunt strânși.

Și atunci, ne vom bucura în continuare de valoarea lăcașului nostru de rugăciune.

EVENIMENT LITERAR

Vineri, 7 mai 2004. Librăria Șt. O. Iosif din Brașov.

Săcelenii prezenți în acea frumoasă zi de primăvară trăiesc un recomfortant sentiment de mândrie prilejuită de debutul publicistic al unuia dintre cei mai importanți intelectuali pe care aceste minunate plăuri mocănești l-au dăruit în perioada contemporană. La peste 70 de ani, mereu Tânăr, în plină formă fizică și intelectuală, domnul profesor universitar Dimitrie Cazacu debutează în domeniul creației literare cu două volume, unul de proză, intitulat sugestiv **"Jenantele adevăruri – Scrisori nu chiar pe placul tuturor"** și celalalt de poezie, având titlul **"Rătăcitor prin vremuri, nostalgie și doruri"**.

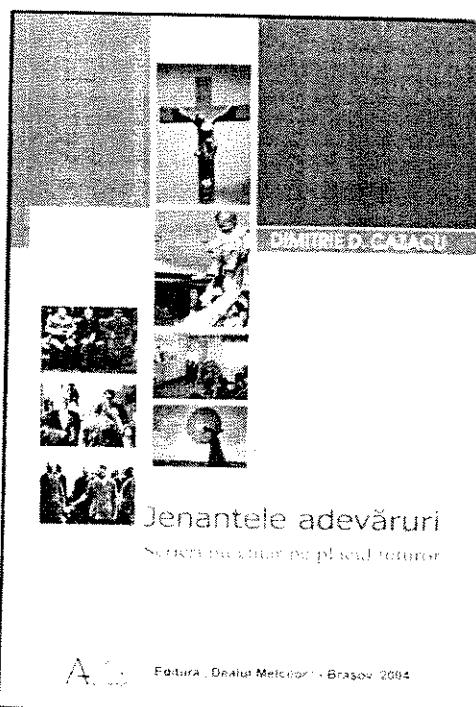
Cele două cărți au apărut la Editura "Dealul Melcilor" din Brașov în coordonarea domnilor Ion Topolog Popescu și Dan Gogonea.

"Jenantele adevăruri" este, aşa cum afirmă unul dintre editori (prof. Ion Topolog Popescu) "un excelent

(monarhie, biserică) sau ale unor daruri personale (bunul simț, simțul umorului, iubirea).

Eseurile domnului profesor sunt complete și admirabile, autorul specificând: "Intenția noastră nu este nicidcum moralizatoare, ea țintește doar la modesta atragere a atenției asupra binevenitei, periodice, reevaluări a unor concepte, constituite în repere ale existenței noastre, a căror conformitate cu semnificatul originar, sau, dimpotrivă, cădere în derisoriu, se pot constitui în fidele oglinzi ... gata oricând să ofere o imagine a ceea ce suntem, a modului în care gândim și a contextului căruia îi aparținem.

Despre volumul de poezii **"Rătăcitor prin vremuri, nostalgie și doruri"**, același apreciat om de litere,

indreptar etico-moral, politic, didactic, gospodăresc, este acea carte scrisă cu placerea și experiența celui ce a străbătut drumul vieții cu ochii deschiși și cu judecata treză, dar și cu zâmbetul și umorul în desagă" ... Dar "Jenantele adevăruri" sunt mai mult: incitante dezbatere în jurul problemelor fundamentale, legate de trup și suflet, de la constituția de lut a trupului, la cea de lumină și întuneric a spiritului."

Încercarea domnului profesor este îndrăzneață, dar și reușită din moment ce sunt prezentate în pagini alăturate nume controversate ca cele ale lui Hitler și Churchill, Stalin și Gheorghiu Dej sau Ceaușescu. Sunt analizate cu un simț al observației deosebit, dar și cu erudiție profesiei, demnități (ministru, primar), vicii (corupție, opertunitism, prostituție). Autorul face analize amănunțite ale specificului unor țări și popoare (Rusia, România, Germania), ale unor instituții

prof. Ion Topolog Popescu, spune: "Dimitrie Cazacu se desprinde de antecesorii și se fixează pe sine însuși, ca poet, în imagini pline de prospețime și metafore originale. ... Ancorarea în sfera meditativă se face prin nemuritorul dor, mister și stare de suflet, explicat și neexplicat de înțelepții noștri, mai ales cel din Lancrăm, dar și un Noica sau Cioran, Liiceanu. ... Așa cum spuneam, rafinat și erudit, profesorul Cazacu, degustător de plăceri artistice, se dovedește în volumul de fată, un stilist remarcabil, ce-și aude și-și vede versurile, părând grăbit, și, totuși, găsindu-și timp pentru un dialog despre netrecere: poezia."

Încercăm să exemplificăm cele enunțate mai sus cu două poeme cuprinse în acest volum. Vă lansăm totodată invitația de a citi cele două cărți ale domnului profesor Cazacu, de a le păstra în biblioteca dumneavoastră și de a le transmite urmașilor, care la rândul lor să fie mândri pentru faptul că originile lor se află pe aceste străvechi meleaguri românești, de pe care s-au ridicat atâtea personalități ale vieții culturale naționale.

Horă Bârsan

continuare

Idilă

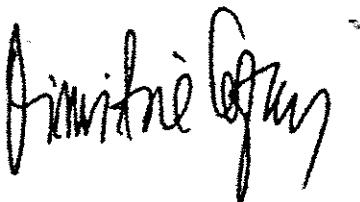
*O stea
azi-noapte
s-a-n-drăgostit
de-un măr. abia-n-florit.
care, timid,
privea uimit.
cu ochii de petale.
înuitoare-n străluciri.
pe flicele
Mării Sală Sucevei.
Atât de mult i-a îndrăgit zglobia
stea.
că mult pe gânduri n-a mai stat,
tiptil, s-a furișat prin Galaxii
și-a poposit pe-un vârf de ram
al mărului abia-n-florit.
Și-n taina mare,
având ca martor un răzor de
lacrămioare
-n zori
s-au logodit.*

.....

*A doua zi,
timidul măr
era un nor de floare.*

*Mai 1985**Mărțișor*

*Un bob de chihlimbar
ce-a ferecat în el,
captivă pentru veșnicii,
o găză cu aripi azurii,
pudrate cu arginturi selenare-
aceasta-i clipa cea dintâi,
pe care tu mi-o dăruisă,
pe care eu îi-o dăruii
și care,
cu modestă ei splendoare,
ne va-nsoți prin virste și prin ani,
sfidând rugina clipei trecătoare.*

*Fundata,
Februarie 1989*

**PROIECTUL GRUPULUI „CORONA”, MIJLOC DE
EDUCARE CULTURALĂ A TINERILOR SĂCELENI**

În cursul lunii aprilie, în cadrul unui program al organizației neguvernamentale Grupul pentru Inițiativă Locală „Corona” Brașov, un număr important de elevi săceleni au avut posibilitatea să treacă pragul a cinci muzeu brașoveni în scopul unei mai bune cunoașteri a culturii și a istoriei locale și a structurării unei mai puternice identități culturale pentru zona Brașovului.

Coordonatorul proiectului este sociologul Angela Dobrescu, care, poate și datorită rădăcinilor săcelene pe care le are, a sprijinit elevii din ciclul primar, gimnazial și liceal din Săcele să se antreneze în programul de marketing cultural promovat de grupul „Corona” și să înțeleagă importanța conservării patrimoniului cultural național.

Prima etapă a proiectului s-a finalizat în data de 6 mai a. c., când elevii săceleni au fost recompensați simbolic și material pentru rezultatele obținute la Concursul de proiecte de promovare a muzeelor.

Etapa a II-a a acestui interesant proiect se va desfășura în perioada vacanței de vară, când elevilor

săceleni din clasele I-XII li se oferă posibilitatea să revizeze gratuit muzeele brașovene și să participe la „Tombola muzeelor”. De asemenea, ei vor avea posibilitatea să se înscrive la alte activități de vacanță, de educație neformală, activități tematice bazate pe metode moderne, interactive, organizate pe grupe de vârstă, cu participarea unor valoroși învățători și profesori. Principalele teme ce vor fi abordate sunt: „Arta te învață să te cunoști”; „Explorează lumea prin cele cinci simțuri”; În atelierul pictorului”; Familia și valorile ei”; Istoria spune povești interesante”; „Gândirea mitică și gândirea modernă”; „Educație muzicală”; „Roul banilor în societate”; „Breslele și etica muncii” și a.

Activitățile, ce se vor desfășura pe perioada vacanței de vară, pentru grupuri de căte 15-20 elevi, sunt concepute deopotrivă ca activități de dezvoltare intelectuală și de dezvoltare profesională (stimularea creativității, îmbunătățirea abilităților de comunicare și de învățare, etc.).

FESTIVALUL INTERNACIONAL AL FILMULUI SCURT BRA, ITALIA, 2004

Numele meu este Mihai Apreutesei și sunt elev în clasa a XI-a A la Grup Școlar Industrial "Victor Jinga" Săcele.

În perioada 21-25 aprilie 2004 am avut deosebita plăcere de a participa, împreuna cu colega mea de clasa Pîntea Alina, la Festivalul Internațional de film scurt din orașul Bra, lângă Torino, Italia. Am fost invitați să facem parte din Juriul Internațional. Este a doua oară când doi elevi din liceul nostru sunt invitați ca membri ai acestui juriu.

În primul rând vreau să-i mulțumesc atât domnului prof. Dorel Cerbu cât și Direcțiunii liceului pentru sprijinul și increderea pe care mi le-au acordat.

Dar să vă povestesc puțin cum am ajuns acolo și ce am făcut:

Voiajul cu autocarul până în Italia este foarte lung și obosit, probabil cei care au fost în aceasta minunată țară șiu căt de lung este drumul. Am călătorit cu autocarul 2 zile la dus și două zile la întors, dar din păcate nu am văzut foarte multe deoarece am călătorit mai mult noaptea. Odată ajuns în Italia am fost așteptat în autogara Corso Castelfidardo din Torino de un reprezentant al Festivalului care era nerăbdător să mă întâlnească. După ce am făcut cunoștință cu Luisa, ne-am urcat în mașină și ne-am deplasat spre Bra, la Oficiul Turistic, unde eram așteptat de familia la care urma să stau. Acum să vă vorbesc puțin despre acest festival.

Festivalul, se afla la a V-a ediție și a fost organizat de Oficiul Turistic din orașul Bra. Au fost patru secțiuni:

1. "Cel mai bun film de scurt metraj european în 2004"
2. "Cel mai bun film de scurt metraj italian în 2004"
3. "Cel mai bun film de scurt metraj Slow Food în 2004"
4. "Cel mai bun film de scurt metraj Slow Food Doc în 2004"

Eu și Alina, doi tineri din Anglia, doi din Olanda, trei din Italia și două fete din Austria, am făcut parte din juriul european care a acordat premiul pentru secțiunea "Cel mai bun film de scurt metraj european în 2004" regizorului englez Yousaf Ali Khan. Președintele acestei secțiuni a fost unul dintre cei mai buni regizori irlandezi, Simmy Marcus.

Ce trebuia să facem noi? A trebuit să vizionăm 44 de filme de scurt metraj în 4 zile și să jurizăm aceste filme. Filmele au fost din toate culturile Europei: Rusia, Irlanda, Anglia, Grecia, Germania, Elveția, Spania, Italia, Franța, Norvegia, Belgia. Aceste filme abordau genuri ca: drame, comedii, animație, acțiune, război, droguri, violență etc.

După o dezbatere de 3 ore, noi, juriul, am decis că cel mai bun film de scurt metraj al Europei în 2004 este "Talking with angels" / Vorbind cu îngerii realizat în

Anglia anul trecut de către regizorul Yousaf Ali Khan.

Bineînțeles, pentru a participa la o asemenea activitate trebuie să cunoști cel puțin o limbă străină pentru a putea comunica cu ceilalți.

Filmul a fost unul foarte emoționant deoarece a abordat o problemă socială.

Era vorba despre o familie săracă din Anglia care se compunea din 4 copii și mama, care era bolnavă psihic. Băiatul cel mare își asumă rolul de tată și are grija de mamă și frățiorii lui. Micii actori și-au jucat excepțional de bine rolurile și au intrat în "pielea" personajelor cum nu m-am așteptat.

Este foarte interesant cum un regizor de film scurt poate să transmită același mesaj care este transmis într-un film de lung metraj. Trăirea este aceeași numai că timpul de vizionare este mai scurt.

Eu sunt de părere că într-un film de scurt metraj contează mai mult expresia de pe față actorilor decât dialogul, pentru că are un impact mai mare asupra spectatorului.

La organizarea acestui festival au participat 300 de persoane, dintre care peste 170 dintre ei au fost tineri voluntari, ceea ce spune foarte mult despre implicarea cetățenilor din acest simpatic orășel. După opinia mea, organizarea a fost bună. Singurele dificultăți pe care le-am observat, au fost cele de punctualitate. Ca și noi, italienii, nu sunt punctuali.

Pentru mine personal a fost o experiență interesantă pentru că a fost prima dată când am participat la o asemenea acțiune internațională, când am avut ocazia să întâlnesc foarte mulți "oameni de film" și când am putut să cântăresc ceea ce am privit. Pot să vă mărturisesc sincer că m-am îndrăgostit nebunește de filmul scurt.

Familia la care am stat a fost o familie foarte prietenoasă, comportându-se cu mine ca și cum aş fi făcut parte din familia lor, nu m-am simțit niciodată ca un străin. M-am împrietenit foarte repede cu Andreas, băiatul mai mic, cu care am vizitat multe locuri din satul S. Vittoria D'Alba. Acest sat este situat la 15 km de Bra, într-o regiune foarte frumoasă, vestită pentru vinul foarte bun care se face acolo. Este un sat mic în care principala ocupație o reprezintă cultivarea viei de vie. De asemenea, în acest sat există un castel medieval, cu un turn înalt de 24 de m, de unde poți vedea întreaga panoramă a satului.

În general oamenii din Italia sunt foarte prietenoși, având un respect mare față de oaspeți și nu numai.

După acest sejur m-am întors în România cu sufletul și inima pline de bucurie și cu speranța că poate într-un viitor apropiat și orașul nostru va fi capabil să organizeze asemenea activități.

Mihai Apreutesei

elev clasa a XI-a, Liceul "Electroprecizia - V. Jinga"

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SĂCELE

La ora când citiți aceste rânduri, alegerile locale 2004 se vor fi terminat. Municipiul Săcele are un nou Executiv și un nou Consiliu Local cărora le urăm succes deplin în activitate și realizări deosebite în actuala legislatură.

Dar, pentru că acest număr al revistei noastre este dedicat trimestrului doi al anului 2004 credem că este de datoria noastră să reflectăm în câteva cuvinte o parte din activitatea de ansamblu a Primăriei și a Consiliului Local în perioada ultimilor patru ani în domeniul investițiilor.

Pentru repararea străzilor s-au alocat: 2,5 miliarde lei în 2001, 4,2 miliardă lei în 2002 și 10 miliardă lei în 2003. S-au efectuat reparații pe 35 artere, printre care: Petőfi Sándor, Armata Română, Alexandru Lapedatu, Ady Endre, Unirii, Cîmpului, George Coșbuc, Morii, Valea Cernatului, N. Colceag, Valea Largă, Zorilor, Oltului, Avram Iancu, Victor Jinga, Narciselor, Bisericii Române, B-dul. G. Moroianu, B-dul Brașovului, cartierul de blocuri.

Amenajarea canalelor pluviale a costat 2,6 miliardă lei și s-a făcut pe străzile Morii, Al. Lapedatu, G. Coșbuc, Narciselor, Canalului. De asemenea, s-au alocat 11,3 miliardă lei pentru

canalizarea menajeră prin realizarea colectoarelor F și E.

2,65 miliarde lei au fost necesare pentru execuție rețele apă pe strada Avram Iancu, înlocuire conducte în cartierul Electroprecizia, extindere alimentare cu apă pe strada Bunloc.

Au mai fost alocate 3,068 miliarde lei pentru studii de fezabilitate pentru mansarde și apartamente la locuințele construite prin ANL pentru tineri și familiile tinere și pentru studii de fezabilitate în cartierul ANL Baciu.

Pentru întreținere și reabilitare iluminat public s-au cheltuit 6,25 miliarde lei, pentru extindere alimentare gaze naturale 1,2 miliardă lei, pentru salubrizare 2,85 miliardă lei.

Repararea și dotarea sediului și clădirilor Primăriei au costat 4,5 miliarde lei. Sume importante s-au alocat pentru: sala de sport din municipiul Săcele (11,8 miliardă lei), amenajare parc de agrement în cartierul Electroprecizia (1,6 miliardă lei), amenajare bibliotecă municipală (2 miliardă lei), amenajare clădire evidență populației și casa căsătoriilor (1 miliard lei), reabilitare spital municipal (700 milioane lei).

(sursa: Buletin Informativ)

HOTĂRÂRIALE CONSILIULUI LOCAL

- 1) Hotărâre privind înființarea Serviciului Public de Salubrizare al Municipiului Săcele
- 2) Hotărâre privind aprobarea nomenclatorului stradal al municipiului Săcele
- 3) Hotărâre privind aprobarea organigramelor, a statelor de funcții și a numărului de personal nedidactic din unitățile de învățământ preuniversitar
- 4) Hotărâre privind aprobarea situației financiare anuale a RAGCPS Săcele
- 5) Hotărâre privind aprobarea organigramei, a statului de funcții, a funcțiilor publice și a numărului de personal al aparatului propriu al Consiliului Local
- 6) Hotărâre privind aprobarea regulamentului de funcționare și organizare a aparatului propriu de specialitate al Consiliului Local
- 7) Hotărâre privind aprobarea listei de repartizare a locuințelor pentru tineri destinate închirierii, pentru un număr de 120 unități locative

ALEGERI LOCALE 2004

Ne propunem să grupăm sub acest titlu ceea ce a însemnat, la Săcele, efortul depus pentru accederea la conducerea administrației publice locale.

Ne vom referi numai la lupta pentru un loc în viitoarea configurație a legislativului săceleean. Alegerile din acest an s-au caracterizat prin modificările suferite de legea electorală, care prevede scăderea numărului de consilieri locali de la 21 la 19 și introducerea unui sistem mai exigent de distribuire și redistribuire a numărului de mandate.

Deci, numărul total de alegători prevăzuți pe listele electorale ale circumscriptiei noastre a fost de 24.759. Numărul total de alegători care s-au prezentat la urne a fost de 14.526, iar numărul total al voturilor valabil exprimate de 13.370. Au fost înregistrate 15 liste complete sau incomplete propuse de partidele politice și candidaturile a 5 independenți.

În urma voturilor valabil exprimate, Partidul Național Liberal a obținut 3526 voturi, Uniunea Democratică a Maghiarilor din România 2593 voturi, Partidul Social Democrat 2586 voturi, Partidul Democrat 1296 voturi. Restul partidelor politice și a candidaților independenți nu a atins pragul electoral de 5% necesar pentru accederea în Consiliul Local (de exemplu PRM – 571 voturi, PNG – 540 voturi, PUR - 466 voturi, Munteanu Gheorghe – 392, PER – 220 voturi, etc.).

În urma redistribuirii, numărul de mandate atribuite a fost: PNL - 7, PSD - 5, UDMR - 5, PD - 2.

Componența noului Consiliu Local Săcele pentru mandatul 2004-2008 este următoarea:

PNL – Lața Vasile, Avasilichioae Ioan, Paraipan George, Popa Virgil, Tănase George, Oiariu Nicolae, Ciurea Daniel

UDMR – Ionas Andrei, Geczi Levente, Lorincz Istvan, Fodor Levente, Ionaș Andras

PSD – Gheorghită Mutu Petre, Roșculeț Claudiu, Zavarache Constantin, Durbălău Ștefan, Manea Gheorghe

PD – Nistor Radu, Colibăan Nicolae

În urma turului doi pentru funcția de primar al municipiului Săcele , d-nul ec. Vasile Lața (PNL) a obținut 6552 voturi, în timp ce d-nul ec. Gheorghită Mutu Petre (PSD) a obținut 6494 voturi.

Deci noul primar al municipiului Săcele este d-nul Vasile Lața.

(Sursa: P.V. al Circumscripției Săcele)

SFÂNTIREA DRAPELULUI ASTRIȘTIILOR SĂCELENI

Ziua de duminică, 13 iunie 2004, înscrisă în calendarul creștin ortodox ca fiind sărbătoarea Sfintilor Români, a avut o însemnatate aparte pentru cei peste o sută de membri ai Despărțământului ASTRA "Frații Popeea" din Săcele. A fost ziua în care, într-o atmosferă festivă, după slujba Sfintei Liturghii, la Biserică "Sf. Adormire" din Satulung a fost sfântit drapelul despărțământului. Din mătase albă, tivit cu tricolorul, drapelul are imprimate pe o față efiga Minervei, binecunoscută efigie a ASTREI, iar pe celalătă față un medalion reprezentând statuia soldatului român care și-a dat viața pentru reîntregirea neamului și care stă amplasată în Cernatu. Alegerea nu a fost întâmplătoare, deoarece acest simbol al romanismului a fost ridicat, prin colectă publică, la inițiativa despărțământului ASTRA de atunci, al cărui președinte era cărturarul- preot Zenovie Popovici, care păstorea la aceeași biserică din Satulung la care s-a făcut sfântirea din acest an a drapelului.

Slujba de sfântire s-a oficiat în fața bisericii de către preacucernicii părinți Mircea Leb și Ion Cornea de la biserică Sf. Adormire și Remus Faust de la Biserică Nouă din Turcheș. Au fost prezenți membri ai despărțământului, oficialități și un numeros public.

După sfântirea apei și apoi a drapelului, părintele Mircea Leb l-a înmânat președintelui despărțământului cu urarea de a fi păstrat cu cinste și demnitate de către astriștii săceleni care au datoria morală de a transmite vîi tradițiile și obiceiurile românești pe aceste meleaguri.

Domnul prof. Liviu Dărjan, președintele despărțământului săceleean "Frații Popeea" a mulțumit celor prezenți, subliniind importanța evenimentului. Astriștii săceleni vor face parte dintr-o numeroasă delegație ardeleană care va participa la serbările de la Putna prilejuite de împlinirea a 500 de ani de la trecerea în neființă a lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Cu acest prilej, drapelul despărțământului va însoți delegația și va fi purtat de trei reprezentanți ai Săcelului, un stegar și două domnișoare, îmbrăcați în traditionale costume mocănești.

Pagini realizate de Horia Bârsan

N.R.: Textele publicate la rubrica "OPINII" conțin părerile semnaturilor și nu angajează atitudinea redacției față de temele propuse sau opiniile autorilor

INEPUZABILUL CARAGIALE

Un eveniment reușit al Zilelor Culturii Săcelene 2004 a fost spectacolul cu piesa "O noapte furtunoasă" prezentată de Naționalul bucureștean. Spectacolul poartă amprenta unei moderne viziuni regizorale luminată de generația tinerilor actori relevanți prin expresivitatea comunicării textului caragialian.

N-a fost doar o întâlnire cu marele dramaturg Caragiale, ci o bucurie estetică, prilej de încântare pentru "mînte și inimă", o adevărată revelație pentru spectatori.

Montarea ultrarafină a lui Felix Alexa, în care pe aripile valsului vienez, Titiră și al săi sunt propulsă în scenă, șochează, ne scot din tipicul clasic, seurtează memoria "caragialeologică" a spectatorului.

Pentru majoritatea, "O noapte Furtunoasă" este o comedie a vanității, și, ca și în celealte comedii ale lui Caragiale, predomină critica, satira, sarcasmul, în fața politicianismului românesc de atunci și dintotdeauna. Așa este predată în liceu, așa este definită de cei care decretează actualitatea eternă a lui Caragiale, așa au dus-o la rampă monștrii sacri ai teatrului. Acum, nici decorul, nici costumele, nici muzica și firește, nici tipologiile nu mai amintesc nimic din tot ce știam.

Remarcabilă este libertatea regizorului de a se situa într-o relație inedită cu textul, puterea de a ignora tot ceea ce fusese îi atribuit ca semnificație determinantă. De aici mutarea acțiunii dintr-o lume incultă, neinteresantă, într-o atmosferă elegantă și civilizată cu accent pe melodrama celor două cupluri de amorezi Veta-Chiriac și Zița-Rică Venturiano. Identice începutul și sfârșitul, rezumă fără cuvinte tot sublimul și ridicoulul. Povestea lor de dragoste declanșează toată harababura comică, toată furtuna. În mod surprinzător s-a schimbat tocmai tema. Caragiale nu-și mai apartine lui însuși, şabloanele au fost înlăturate și piesa parță este alta.

Figurile, limbajul, stilul poartă totuși amprenta unui alt secol. Iar, pe de altă parte politicienii și politica de azi sunt mai grotești decât și le-a imaginat autorul.

Astăzi "enorme și monstruoș" e aproape totul, mai grav decât pot îndura bieții farsori.

Cine știe? Poate dacă ar fi trăit în zilele noastre, Caragiale, ar fi scris piesa ca pe o panoramă a deșertăciunilor de acum, cu

telefoane mobile, mașini luxoase, vile cu piscină etc. Dar, probabil că privindu-și din 2004 piesa scrisă acum mai bine de un secol, ar fi atât de generos cu sine și cu personajele, încât ar prefera să le privească în alb negru ca pe o ilustrație de epocă, ori valsând, ori balansându-se în leagănul în jurul căruia se mișcă personajele. Dacă majoritatea actorilor sunt tineri, jocul lor n-a fost umbrat de amintirea monștrilor sacri, pentru că a fost emancipat, încântător, elegant și tot pe atât de șocant.

Cine și-ar fi închipuit în Mihai Călin un Chiriac deloc poltron aproape convingător în elanul lui sinucigaș, astfel încât comicul să decurgă din sinceritatea sfâșietoare a sentimentelor lui?

Surprinzătoare este și Irina Movilă în rolul Vetei, pătimișă și contradictorie, acum urăște, acum iubește, acum e veselă, acum cade în cea mai cumplită depresie; patinează printre sentimente. Tânără și seducătoarea Medeea Marinescu este o Zîță hotărâtă și convingătoare.

Rică Venturiano creat de Dan Puric își are greu echivalent; îi vine rolul ca o mănușă, are atâta resurse de umor și imagine înțelită ne convinge imediat de imensul său talent și nu ne e prea greu să uităm de Radu Beligan.

Nu mai puțin fascinant a fost Mircea Rusu în rolul de jupân Dumitrache, Titiră. Important și ambicioș își apără cu înverșunare onoarea de familist. Îns plin de sic și satisfăcut de el este înșelat de omul de încredere. Mircea Rusu dă candoare acestui personaj care în prostia și naivitatea lui, tolerant și complicită își devine simpatic și deopotrivă comic.

Tocmai aceste trăsături surprinzătoare ale eroilor, create de tinerii actori, aceste abateri de la clișeele, de la aşteptările noastre fac ca personajele caragieliene să trăiască mai intens și mai durabil în conștiința noastră.

Poate mi s-a părut, dar parcă actorul nu-și duce personajul până la capăt, lăsând spectatorul într-o stare de inexplicabil și inexprimabil fiind tot o dovdă a modernității. Este cert că modernitatea n-a sublimat comicul.

Aplauzele, euforia publicului, intensitatea ovaților au dat măsura aprecierii de către spectatorii săceleni a originalității montării și a jocului actorilor.

Îți mulțumim Mircea Rusu, te apreciem și te mai aşteptăm.

Prof. Lucia Taraș

SCRISOARE DESCHISĂ D-LUI ARHITECT, DAN MEDIAN,

Domnule arhitect, balul mocanilor săceleni, desfășurat sub patronajul Asociației Cultural Sportive "Izvorul" oferă săcelenilor de diferite vârsături amprentă să se întâlnească, să se bucure împreună în fiecare an de revederea prietenilor, colegilor de generație.

În acest an, balul a fost o mare sărbătoare. Ne-am bucurat de prezența Teatrului Național București. Am aplaudat jocul actorilor care ne-au umplut sufletele. Cum să nu fim entuziaști, când unul dintre ei, Mircea Rusu, este săceleean?

A doua bucurie, a fost albumul editat de Domnia Voastră în memoria bunicului, Gheorghe Median.

Impreună cu o floare, a fost înmânat fiecărui participant la bal.

L-am cercetat cu emoție, pentru că am descoperit podobăile arhitecturale ale Săcelelor, păstrate cu grijă de cei care le-au înțeles și le-au prețuit valoarea. Casele ne amintesc cum arăta așezarea copilăriei noastre, când în pridvor ne întâmpinau gazde primitoare care oferă musafirilor delicate farfurioare cu dulceturi parfumate.

Bisericile și troițele păstrează amintirea celor care în clipă de răgaz găndeau la frumusetea sufletului și la bucuria ochilor.

Ziditorii lor sunt astăzi amintire, așa cum este și bunicul în memoria căruia aji trudit.

Prin albumul realizat, Domnule arhitect ați intins o punte între generații îndeînnând pe cei care au bucuria să-l parcurgă să găndească ce înseamnă să dăruiescă din suflet. Vă mulțumim!

Prof. Elena Bulat

** Sport ** Sport ** Sport ** Sport **

"PUTEAM SĂ NU AVEM EMOȚII PÂNĂ ÎN ULTIMA ETAPĂ"

a declarat antrenorul divizionarei B, Precizia Săcele, Daniel Bona

Divizionara B, Precizia Săcele, a avut un parcurs oscilant în campionatul recent încheiat, cu evoluții bune în deplasare, dar cu rezultate nesatisfăcătoare în jocurile de pe propriul teren. Astfel, săcelenii au fost nevoiți să aștepte până în ultima etapă pentru a-și asigura locul în al doilea eșalon în sezonul următor. **"A fost un campionat destul de echilibrat, mai ales în seria noastră. Dacă în partea superioară lucrurile s-au cam lămurit după prima etapă a returnului, în partea inferioară, lupta s-a dus până în ultima etapă. De altfel ultima rundă a fost pentru noi, dar și pentru alte echipe, una cu emoții, dar până la urmă mă bucur că, după acest prim an de antrenorat la seniori, am reușit să mențin echipa în Divizia B. Suntem o echipă mai mică, spre deosebire de altele, dar mie îmi**

pare bine că am lăsat o impresie bună atât acasă, cât și în deplasare. Și asta contează mult. Suntem mulțumiți și de acest loc 11 dar îmi pare rău că am fi avut șansa să nu stăm până în ultima etapă cu emoții", a declarat antrenorul Preciziei, Daniel Bona.

La capitolul plusuri, tehnicianul formației din Săcele a menționat organizarea dar și jocul foarte bun în apărare: **"Am stat foarte bine în apărare. Dacă e să ne uităm pe linia de clasament, după Iași și Vaslui, avem cea de-a treia apărare din serie. Mai trebuie menționată și implicarea foarte bună la antrenamentele jucătorilor, care s-au dăruit foarte mult și asta a făcut să rămânem în Divizia B".**

În ceea ce privește minusurile echipei în această ediție de campionat, Bona a trecut doar lipsa de eficacitate a atacului: **"Deși am încercat să le imprim un apetit ofensiv, deoarece eu am fost un mijlocaș cu veleități ofensive, din păcate nu am reușit să înscriem decât puține goluri. Am avut însă șansa că atunci când am marcat, am reușit să adunăm și puncte. Doar de două ori nu s-a întâmplat aşa, acasă cu Unirea Focșani și în deplasare cu Midia Năvodari. Dacă mai marcam încă trei sau patru goluri, eram cu siguranță în primele opt din clasament".**

Marea problemă pentru antrenorul Preciziei în campionatul recent încheiat a fost faptul că niciodată nu s-a putut baza pe cel mai bun 11, din cauza diferitelor accidentări și suspendări. **"După prima etapă, i-am pierdut pe Benciu și pe Tigăeru, care nu au mai jucat până la sfârșitul sezonului. Apoi, la începutul returnului, nu am putut conta pentru o lună de zile pe serviciile lui Drăgănoiu și Vlad, iar mai apoi i-am**

pierdut și pe Nistoroschi și Geza Sala, toți oameni importanți în angrenajul echipei. De asemenea, nu a fost meci în care să nu am cel puțin un jucător suspendat", a mai precizat Bona. Chiar și aşa, mulți dintre jucătorii care iau înlocuit s-au ridicat la nivelul pretențiilor lui Daniel Bona. "Nu pot să spun că un jucător a ieșit în evidență mai mult ca altul. Trebuie să

felicit toată echipa. În acest campionat am dat o sansă la doi jucători tineri, Foca și Câmporean. Dacă Foca a mai crescut față de acum un an, o evoluție bună a avut-o acest Câmporean, un jucător de doar 19 ani, care a marcat trei goluri în return și, dacă va rămâne la fel de modest și în sezonul viitor, poate să crească și mai mult. Totodată, un salt valoric s-a putut observa și la Marin, care a ajuns titular meci de meci în ultimele etape", a mai punctat interlocutorul.

Surprinzător, Precizia Săcele a jucat mult mai bine în deplasare decât în fața propriilor suporterii. **"În fotbalul actual este mult mai ușor să joci pe teren străin decât acasă. Dacă te organizezi foarte bine în fază de apărare, poți să te întorce cu puncte. Și acasă am făcut meciuri bune, dar ne-a lipsit golul. De exemplu, nici ca jucător nu am făcut într-un campionat mai mult de două rezultate de 0-0. Anul acesta, am făcut șase de 0-0. Dacă din aceste șase partide, câștigam măcar două dintre ele, eram mai sus în clasament. La Divizia B meciurile sunt echilibrate, iar în momentul în care o echipă marchează, greu mai poate pierde", a mai spus Bona.**

TABEL NOMINAL

cu membrii cotizanți ai Asociației cultural sportive "Izvorul" - trim. II 2004

1	Munteanu Gheorghe	500.000	70	Ene Gheorghe	50.000	140	Butu Ioan	30.000	210	Eftimie Viorica	25.000
2	Costea Dumitru	300.000	71	Filip Mihai	50.000	141	Butu Mihai	30.000	211	Filip Livia	25.000
3	Roșculeț Claudiu	250.000	72	Florescu Gheorghe	50.000	142	Caiac Pandrea Aurel	30.000	212	Fodor Levente	25.000
4	Zavarache Constantin	250.000	73	Gîrcăeag Viorel	50.000	143	Cioroianu Aurelia	30.000	213	Gălățeanu Virgil	25.000
5	Filipescu Dan	200.000	74	Gomolea Dumitru	50.000	144	Ciulu Mircea Valentin	30.000	214	Georgescu Ioan	25.000
6	Mărăceluș Radu	200.000	75	Imre Gabor	50.000	145	Dima Marcel	30.000	215	Ghia Petre	25.000
7	Săcelean Adrian	200.000	76	Ionas Hajnalka	50.000	146	Dinca Constantın	30.000	216	Ghinescu Horia	25.000
8	Bârbătă Claudiu	150.000	77	Ionesco Tibi	50.000	147	Donciu Ciprian	30.000	217	Godeanu Roxana	25.000
9	Cărsteașu Șerban	150.000	78	Ionel Adrian	50.000	148	Erdely Csilla	30.000	218	Gologan Ion	25.000
10	Ionaș Andrei	150.000	79	Jinga Victor	50.000	149	Filipescu Gheorghe	30.000	219	Gomolea Dumitru Jr.	25.000
11	Lungu Constantin	150.000	80	Lăcătuș Mariana	50.000	150	Filipescu Octavian	30.000	220	Hausler Anca	25.000
12	Simon Robert	150.000	81	Manea Constantin	50.000	151	Ghia Roxana	30.000	221	Iacob Ciprian	25.000
13	Vetes Mihai	150.000	82	Matepiuc Daniela	50.000	152	Ghișeu Dorin	30.000	222	Ilie Iuliana	25.000
14	Pandă Aurel (Bejgan)	140.000	83	Mija Adrian	50.000	153	Ghiuță Benone	30.000	223	Ioniștefan	25.000
15	Tudose Aurel	125.000	84	Mitrea Anna	50.000	154	Gologan Dan	30.000	224	Ivan Adrian	25.000
16	Ardeleniu Stelian	100.000	85	Mitrea Gheorghe	50.000	155	Jerău Gheorghe	30.000	225	Ivan Daniel	25.000
17	Bodeanu Gheorghe	100.000	86	Molnar Cornel	50.000	156	Kapui Elisabeta	30.000	226	Jinga Romulus	25.000
18	Cseré Gavrilă	100.000	87	Moraru Florin	50.000	157	Kristaly Edit	30.000	227	Lață Viorel	25.000
19	Dobrinăș Mihai	100.000	88	Moșoiu Alin	50.000	158	Metea Suzana	30.000	228	Lazăr Costel	25.000
20	Dogaru Aurel	100.000	89	Munteanu Cornel	50.000	159	Munteanu Dan	30.000	229	Lăzărescu Elena	25.000
21	Gheorghijă Mutu Petre	100.000	90	Moț Teodor	50.000	160	Muscă Nicusor	30.000	230	Leb Mircea	25.000
22	Lala Elena	100.000	91	Munteanu Nicolae	50.000	161	Neacșu Lucian	30.000	231	Lupu Nicolae	25.000
23	Lata Ioan	100.000	92	Munteanu Sabatini Illeana	50.000	162	Pantazică Adriana	30.000	232	Manea Gheorghe	25.000
24	Lata Vasile	100.000	93	Munteanu Ștefan (Sibiu)	50.000	163	Păsărică Claudiu	30.000	233	Mazăre Traian	25.000
25	Paraipan George	100.000	94	Munteanu Vasile	50.000	164	Petrești Stefan	30.000	234	Median Dan	25.000
26	Parea Alexandru	100.000	95	Muscalu Vasile	50.000	165	Petrău Emil	30.000	235	Median Gheorghe	25.000
27	Popa Virgil	100.000	96	Năpăruș Camelia	50.000	166	Rîsnoveanu Ștefan	30.000	236	Median Traian	25.000
28	Radu Gabriel	100.000	97	Nechifor Septimiu	50.000	167	Sabo Viorica	30.000	237	Milu Cornel	25.000
29	Sălișteanu Vasile	100.000	98	Niculescu Gheorghe	50.000	168	Spiru Gheorghe	30.000	238	Modest Zamfir	25.000
30	Taraș Răzvan	100.000	99	Ocneanu Dorel	50.000	169	Stoicescu Nicolae	30.000	239	Mogos Ghe. Lucian	25.000
31	Ivan Gheorghe	85.000	100	Percioig Gelu	50.000	170	Tocitu Viorel	30.000	240	Moroianu Cantor Emilia	25.000
32	Bârsan Horia	75.000	101	Peter Sara	50.000	171	Ursuț Gabriel	30.000	241	Moroianu Gheorghe	25.000
33	Băieșu Florin	75.000	102	Petrescu Romeo	50.000	172	Zaharescu Marius	30.000	242	Munteanu Mihail	25.000
34	Cojocneanu Olimpia	75.000	103	Poenaru Laurentiu	50.000	173	Zărneșcu Claudiu	30.000	243	Munteanu Mircea	25.000
35	Eftimie Ioan	75.000	104	Primăvăruș Victor	50.000	174	Accintă Petre	25.000	244	Munteanu Valentin	25.000
36	Lupu Ștefan	60.000	105	Rîsnoveanu Paul	50.000	175	Agiu Antonia	25.000	245	Nagy Ștefan	25.000
37	Median Susana	60.000	106	Robu Adrian	50.000	176	Alexandrescu Emil	25.000	246	Necula Dan	25.000
38	Median Valer	60.000	107	Stanciu Vasile	50.000	177	Alexandru Ion	25.000	247	Necula Stelian	25.000
39	Zangor Lucian	60.000	108	Stoia Gheorghe	50.000	178	Anghel Adrian	25.000	248	Nițescu Adrian	25.000
40	Andronic Maria	50.000	109	Stoian Emilia	50.000	179	Avasilichioae Ioan	25.000	249	Ocneanu Luca	25.000
41	Anton Maria	50.000	110	Stroe Emil	50.000	180	Badea Mircea	25.000	250	Oncioiu Maria	25.000
42	Banciu Gheorghe	50.000	111	Şerbanut Ioan	50.000	181	Balint Iuliu	25.000	251	Oslobanu Dan	25.000
43	Barbu Nicolae	50.000	112	Ştefănescu Dan	50.000	182	Barbu Mircea	25.000	252	Pascu Liviu	25.000
44	Beleauță Eugen	50.000	113	Svet Vasile	50.000	183	Barbu Petre	25.000	253	Păltănea Cristian	25.000
45	Besoiu Marian	50.000	114	Tamaș Adrian	50.000	184	Barna Ioan	25.000	254	Peenaru Nicolae	25.000
46	Beșchea Ioan	50.000	115	Taraș Ion	50.000	185	Bărsan Nicoleta	25.000	255	Popescu Constantin	25.000
47	Boberschi Dan	50.000	116	Taraș Mircea	50.000	186	Băieșu Roxana	25.000	256	Popescu Ilie	25.000
48	Bobeș Gabriel	50.000	117	Teacă Mihai	50.000	187	Bălan Nicolae	25.000	257	Popescu Mihai	25.000
49	Bobeș Gheorghe	50.000	118	Teșileanu B. Barbu	50.000	188	Beciu Ioan	25.000	258	Popescu Nechita	25.000
50	Bobeș Ioan	50.000	119	Tomos I. Maria	50.000	189	Beșchea Florin	25.000	259	Prundeanu Liliana	25.000
51	Bobeș Ovidiu	50.000	120	Udrescu Lorica	50.000	190	Bilan Florin	25.000	260	Purcăroiu Nicolae	25.000
52	Boboc Gheorghe	50.000	121	Vlad Adriana	50.000	191	Bobeș Haricleea	25.000	261	Rătă Mihai	25.000
53	Boeriu Horia	50.000	122	Voineanu Dumitru	50.000	192	Boca Gabriel	25.000	262	Rachita Valerica	25.000
54	Bogeanu Alexandru	50.000	123	Voineag Ioan	50.000	193	Bucurenciu Ana	25.000	263	Roșculeț Abigail	25.000
55	Bratosin Canu Raluca	50.000	124	Zait Bogdan	50.000	194	Burtea Anton	25.000	264	Roșculeț Mirela	25.000
56	Bratosin Maria	50.000	125	Zbarcea Maria	50.000	195	Califară Gavril	25.000	265	Sărbu Corneliu	25.000
57	Bratosin Sanda	50.000	126	Bâncilă Bebe	40.000	196	Calinic Puiu	25.000	266	Simion Adriana	25.000
58	Burca Ovidiu	50.000	127	Crișan Emil	40.000	197	Calinescu Ioan	25.000	267	Sorban Stefan	25.000
59	Butu Traian	50.000	128	Nechifor Constantin	40.000	198	Ciubotaru Sergiu	25.000	268	Spirchez Viorel	25.000
60	Chițac Geta	50.000	129	Pană Ion	40.000	199	Comșa Traian	25.000	269	Stoia Constantin	25.000
61	Coliban Nicolae	50.000	130	Radu Adrian	40.000	200	Costea Vasile	25.000	270	Stoia Mitica	25.000
62	Cornești Eugen	50.000	131	Şeitan Mircea	40.000	201	Coserea Vasile	25.000	271	Şerbanu Flaviu	25.000
63	Cornești Virgil	50.000	132	Taraș Octavian	40.000	202	Czimbor Alexandru	25.000	272	Şerbu Adrian	25.000
64	David Andreea	50.000	133	Banciu Neculai	35.000	203	Daneș Dumitru	25.000	273	Şerbu Andrei	25.000
65	Diacănești Adrian	50.000	134	Dirjan Liviu	35.000	204	Dinu Popa	25.000	274	Şerbu Julian	25.000
66	Dobrin Ioan	50.000	135	Moraru Adrian	35.000	205	Dovâncă Marcel	25.000	275	Şipos Ioan	25.000
67	Drăghici Valentin	50.000	136	Arion Mircea	30.000	206	Dragomir Danut	25.000	276	Ştefan Remus	25.000
68	Durbălă Ștefan	50.000	137	Balica Maria	30.000	207	Drăgan Mircea	25.000	277	Tătărescu Basil	25.000
69	Ene Adrian	50.000	138	Balan Catalin	30.000	208	Drăgan Petre	25.000	278	Teodorescu Nicolae	25.000
			139	Bobanu Șerban	30.000	209	Drăghici Aurel	25.000			

continuare

continuare

279 Teșileanu Costin	25.000	344 Măcelaru Ioan	15.000
280 Teșileanu Emil	25.000	345 Mircioiu Lucian	15.000
281 Tiucă Adriana	25.000	346 Mircioiu Sebastian	15.000
282 Vamoș Aurelia	25.000	347 Moldovan Andronic	15.000
283 Zamfir Bogdan	25.000	348 Moraru Mircea	15.000
284 Zamfir Dan	25.000	349 Moraru Victor	15.000
285 Zamfir Radu	25.000	350 Onacă Dan	15.000
286 Abagiú Carmen	20.000	351 Sarafie Ioan	15.000
287 Andrei Sorin	20.000	352 Trandafir Marius	15.000
288 Avram Vasile	20.000	353 Trandafir Vasile	15.000
289 Bărbat Gheorghe	20.000	354 Vârva Florin	15.000
290 Beșchea Dan	20.000	355 Vasilache Gheorghe	15.000
291 Bucelea Victor	20.000	356 Vlad I. Adriana	15.000
292 Bulat Elena	20.000	357 Vlad Mircea	15.000
293 Bulat Florentin	20.000	358 Albuțel Victor	10.000
294 Codreanu Elena	20.000	359 Andrieși Monica Florica	10.000
295 Cosma Maria Teodosia	20.000	360 Bandi Șeitan Maria	10.000
296 Cozma Cornelius	20.000	361 Bârsan Teodor	10.000
297 Csabai Georgeta	20.000	362 Bobeș Constantin	10.000
298 Dolea Emilia	20.000	363 Boboia Gheorghe	10.000
299 Eftimie Virginia	20.000	364 Boghe Viorel	10.000
300 Frățila Gheorghe	20.000	365 Brânzea Maria	10.000
301 Gonțeanu Mihail	20.000	366 Brătoveanu Vali	10.000
302 Ionescu Nicolae	20.000	367 Brătianu Gheorghe	10.000
303 Ionescu P. Gheorghe	20.000	368 Butu Elena	10.000
304 Iordache Dumitru	20.000	369 Carpini Victor	10.000
305 Istudor Camelia	20.000	370 Cărstea Gheorghe	10.000
306 Itu Vichente	20.000	371 Casapu Ștefan	10.000
307 Lazăr Liliana	20.000	372 Cenușe Ioan	10.000
308 Lăzurcă Dumitru	20.000	373 Cernău Eugen	10.000
309 Moldovan Valer	20.000	374 Clinciu Nicolae	10.000
310 Munteanu Ana	20.000	375 Coman Jan	10.000
311 Munteanu Gheorghe	20.000	376 Comes Tiberiu	10.000
312 Munteanu Livia	20.000	377 Costea Ștefan	10.000
313 Oprea Ovidiu	20.000	378 Dragoscu Valer	10.000
314 Pari Iuliu	20.000	379 Filip Anca	10.000
315 Păiș Ioan	20.000	380 Giurgiu Camelia	10.000
316 Pelin Matei Alina	20.000	381 Gidea Aurel	10.000
317 Poască Gheorghe	20.000	382 Gologan Gelu	10.000
318 Popovici Maria	20.000	383 Guiu Ștefan	10.000
319 Radu Ramon	20.000	384 Ionescu Gheorghe Nae	10.000
320 Răglean Floarea	20.000	385 Jinga Gheorghe	10.000
321 Rotboșan Dionisie	20.000	386 Leșescu Mihai	10.000
322 Stamate Gheorghe	20.000	387 Manciu Ioan	10.000
323 Szasz-Sebesi Paul	20.000	388 Mătărea Ovidiu	10.000
324 Șendruț Maria	20.000	389 Niculescu Nicolae	10.000
325 Șerbănescu Adrian	20.000	390 Onacă Vasile	10.000
326 Tăbăras Anca	20.000	391 Onică Ioan	10.000
327 Turoți Roxana	20.000	392 Orez Ioan	10.000
328 Ulea Angela	20.000	393 Orjan Ioan	10.000
329 Ursu Maria	20.000	394 Panaete Ioan	10.000
330 Ursu Nicolae	20.000	395 Pasăre Adrian	10.000
331 Vereș Ștefan	20.000	396 Pencu Haralambie	10.000
332 Zangor Nicolae	20.000	397 Percioag Constantin	10.000
333 Zangor Traian	20.000	398 Poenaru Ovidiu	10.000
334 Bălan Cornelius	15.000	399 Prosan Nicolae	10.000
335 Bucurenciu Alexandru	15.000	400 Scricaru Bogdanel	10.000
336 Bucurenciu Georgeta	15.000	401 Spătaru Maria	10.000
337 Ciobanu Gabriela	15.000	402 Stanciu Ioan	10.000
338 Comșa Fulga Stelian	15.000	403 Stancu Ion	10.000
339 Copăcel Vasile	15.000	404 Șeitan Adrian	10.000
340 Dirjan Ștefan	15.000	405 Șerban Corneliu	10.000
341 Filip Doina	15.000	406 Taflan Dumitru	10.000
342 Ionescu Aurora	15.000	407 Taflan Elena	10.000
343 Lencuța Cristina	15.000	408 Tătaru Iuliana	10.000

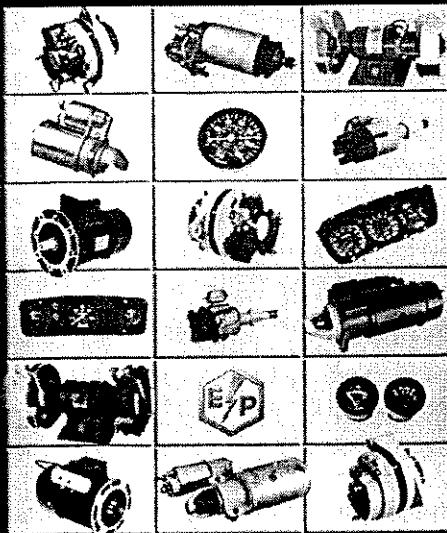
2212 Săcele - Brașov, str. Parcului 18
Tel. 40-268-27.33.33 fax: 40-268-27.39.48

Serviciile sale - oferte prin
SERVICE AUTO MAGAZIN Tel. 268/33.93.65
• PASAJ COMERCIAL Tel. 268/47.59.98

ELECTROPRECIZIA

Feel The Power

ELECTROPRECIZIA

SPRE ȘTIINȚĂ

Materialele primite la redacție nu se înapoiază.

Articolele privitoare la Săcele, Tărâlungeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.

Materialele ce se doresc a fi prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și asociația cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obținute de la:

Ing. Taraș Octavian - str. G.Moroianu, nr. 361, Săcele

Ing. Roșculeț Claudiu - str. G.Moroianu, nr. 353, Săcele

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDACȚIA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

ing. Claudiu ROȘCULET,
ing. Octavian TARAȘ, Ioan EFTIMIE,
ec. Milu ALEXANDRESCU, ing. Dan ZAMPIR,
prof. Nicolae MUNTEANU, ing. Abigail ROȘCULET,
Adriana VLAD, ing. Horiu BÂRSAN